

AR TOLI LIETUVA NUO PRŪSIJOS?

("National Geographic"

domisi Prūsija)

Algirdas Gustaitis

"National Geographic" – gausiai iliustruotas žurnalas, leidžiamas milijoniniu tiražu, gerai žinomas pasaulyje. Šiame numeryje jame atspausdintas platus straipsnis su nuotraukomis apie Karaliaučius (rašoma: Kaliningrad) ir tą sritį. Jo autorius – patyręs redakcijos bendradarbis ("National Geographic" Senior Writer) Priit J. Vesilind, nuotraukos – Dennis Chamberlin. Žurnalui vos tik pasirodžius, "Dirvos" red. dr. Jonas Jasaitis atsiuntė atspaudus bei pasiūlymą supažindinti skaitytojus su šiuo rašiniu ir pasisakyti pačiam.

Tad pirmiausia supažindinu su minėtu "N.G." straipsniu.

NE VIEN TIK VOKIETIJOS PRAEITIS IR RUSIJOS ATEITIS

Atvykstantiems vokiečių turistams, stabtelėjusiems Trakėnuose (rusai praminė Jasnaja Poliana) duomenų suteikia vietinis istorikas Ivan Makiejev. Seniau žemė priklausiusi Kryžiuočių ordinui (Teutonic Knights), Prūsijos karaliams, o po 1933 metų – nacių kariams. Vietovę užėmus Sovietų Rusijos kariuomenei, nespėję pabėgti vokiečiai buvo deportuoti. Po 50 metų vokiečiai grįžta, ieško buvusios praeities, atranda ir rusus, to pat ieškančius (psl. 111).

Autorius atkreipė dėmesį į Karaliaučiuje lempų šviesoje tūnojusią moterį. Aplinkui nėra sovietinės šviesos, aplinkui užsieniečių indėliai suteikia galimybę naujiems darbams, atidžiai žvelgdami į už šimtų mylių esančią "motiną" Rusiją.

Pasakoja Ingė Krausaitė. Kai ji buvusi keturių metų Karaliaučiuje, Rytinėje Prūsijoje, iš degančio

pastato ją ištraukė stiprus vyras ir ištūmė į žmonių pilną vagoną. Tai buvo 1945-aisiais – Antrojo Pasaulinio karo pabaigos metais, sąjungininkų bombonešiams triuškinančiai bombarduojant miestą ir Sovietų Rusijos kariuomenei, puolančiai Baltijos pakraščius, artėjant prie Berlyno.

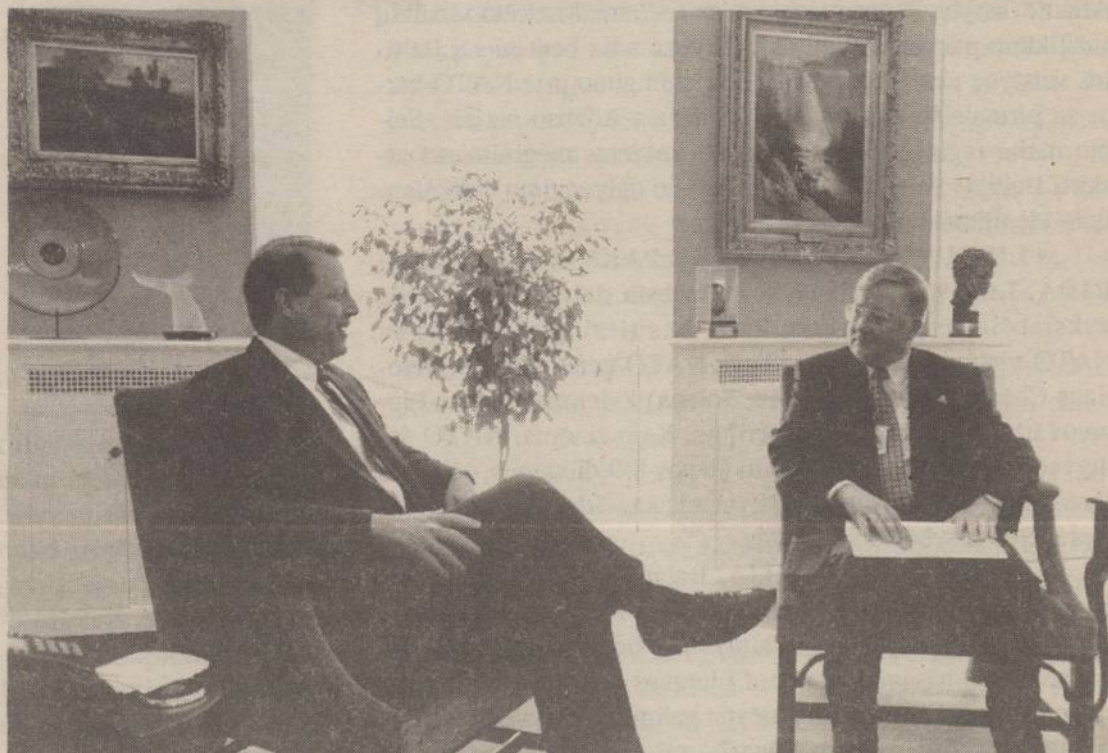
Rytų Prūsija – vienieta išlikusi tarp Vokietijos ir Lenkijos koridoriaus – Vokietijos teritorija, balandžio mėnesį puolama rusų artilerijos. Tai Karaliaučius šlykščiai pajuto. Už savęs ji matė raudonuojančią padangę ir girdėjo baisų triukšmą, kurį kėlė bombų sprogdimai. Mergaitė važiuojanti karaliautiškių grupuotėje link Berlyno. Apilink tysojo negyvi arkliai. Ji valgė šiukšlyną atrastas žalių bulvių bitynas, užtiktas paliktuose ūkiuose, ir susirgo. Vokiečiai ją patalpino į našlaičių namus.

Dabar Ingė negali grįžti į Karaliaučius, turinti 400,000 gyventojų. Jame įkurdinti iš Rusijos atvežti gyventojai. Sritis, esanti tarp Lietuvos ir Lenkijos, savo dydžiu prilygstanti pusei Belgijos, pavadinta Rusijos dalimi. Rytų Prūsijos nėra.

Ji dairėsi aplinkui ašarų pilnomis akimis, tikėdamasi, kad kas nors ją atpažins. Deja.

Atstatytina tikrovė, tėviškė, tautiškumas. Viskas toje Europos dalyje baigėsi su antrojo Pasaulinio karo pabaiga. Pergalę pasiekę sąjungininkai prijungė Rusijai Lietuvą, Latviją, Estiją ir tą sritį, kurioje ši pasakotoja gimė ir iš kurios jų šeima pabėgo. Sąjungininkai virtuviniu peiliu supiaustė Vokietiją. Vakarinę Prūsiją atpiovė Lenkijai, Rytinę Prūsiją – Sovietų Rusijai. Ji dabar vadinama "Kaliningradskaja oblast".

Anksčiau Prūsija vadinta Vokietijos militarizmo lopšiu. Vietinių gyventojų sąvoka – visiškai sunaikinta. Atkeltieji slavų naujakuriai įkurdinti okupuotose "naujoje žemėje" kaip kolonistai. Iš ten buvusio vieno milijono vokiečių išlikusieji 139,000 buvo išsiųsti į Vokietiją arba į Sibirį. 1946 metais Stalinas miestą praminė niekingo asmens – Michailo Kalinino,

JAV Viceprezidentas Al Gore su Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku Vytautu Landsbergiu aptaria Lietuvos priėmimo į NATO ir kitus klausimus

leidusio savo žmonai mirti sovietinio konclagerio landynėje, pavarde.

Straipsnio autorius į Karaliaučius atvyko vasario mėnesį keleiviniu lėktuvu iš Kopenhagos. Taksi vežė į miestą liepų ir ąžuolų alėjomis. Tokiais keliais važinėdavo Prūsijos didikai.

Karaliaučiaus sritis apima 100X50 mylių dydžio nukirstą žemės gabalą. Turtinga, puiki žemė, vešlūs miškai, elnių kaimenės – tuo kiekvienas didžiutųsi. Pajūrio sritis tarp Kuršių marių ir Vyslos įlankos teturinti ketvirtadalį mylios pločio, tęsiasi lyg virvė nuo Karaliaučiaus iki durpynų ir pelkių.

Dabar tenai "naujieji rusai" išrinktuose priemiesčiuose pasistatė ištaigingus namus visiškai be plano, kaip kas nori. 1945-tais metais rusų kariuomenė įvedė rublius.

Kryžiuočių ordinas dabartinio Karaliaučiaus vietoje tvirtovę įsteigė 1255 metais. Ten šimtmečiais karūnavosi Prūsijos karaliai. XVII amžiuje ten gyveno filosofas Emanuelis Kantas. Tenai sovietai, kiek įstengdami, naikino vokišką kultūrą. 1947 metais sovietai sritį uždarė prاشaliečiams. Reti lankytojai pasijusdavo biaurios karinės aplinkos apsuptyje.

Karaliaučius yra už daugelio mylių nuo artimiausios Rusijos dalies, bet jai iki šiol paklusniai priklauso. Sritis tapo sovietų valdomo Baltijos laivyno vyriausia būstine, besiplečiančiu žvejybos uostu ir kariniu uostu Varšvos pakto satelitams – Lenkijai ir Rytų Vokietijai. Šaltojo karo metais ten pasiūšaušė liškai lindėjo apie 200,000 sovietinių karių, nors Rusija teigė, kad jų tėra tik... 50,000. Pagal Sovietų Rusi-

jos mįslę, Karaliaučius paliktas užnugario karine baze, rusus klaidina ir kvailina, nes toji sritis drybso tarp trijų nepriklausomų valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Gudijos – kadaise prijungtų prie Sovietų respublikų.

Kai pagaliau 1991 metais prasivėrė siena, pirmiaisiais autobusais atvyko nostalgijos pilni vokiečių turistai iš Vokietijos, norėję pamatyti Karaliaučius, kuriame jie vaikystėje gyveno. Pagal naujas taisykles jie turėjo būti maloniai priimti.

"Žmonės buvo draugiški pirmiesiems atvykusiems vokiečiams", – pasakojo Igoris, buvęs gidu tiems atvykėliams. Jie verkė, kaip vokiečiai moką verkėti, ir prašė ten ilgiau pasilikti. Daug vokiečių atvyksta metai po metų su dovanomis tuose namuose gyvenantiems žmonėms. Jie pradėjo galvoti, kad yra vieni kitiems lyg gimėnės.

Nors vokiečių piniginiai indėliai tėra menki ir Vokietijos vyriausybė skausmingai atsisako dėmesio Karaliaučiaus sričiai, vyrauja gandai, kad germanizacija vyksta. Oficialiais duomenimis tenai etninių vokiečių esą apie 5,000, nors kiti mano, kad jų gali būti iki 20,000. Daugelis jų atvyko iš Kazachstano, kur rusinimas užgriuvo prie Volgos prieš 200 metų, t.y. dar nuo carienės Jekaterinos laikų apsigyvenusius kolonistus vokiečius. Anksčiau Sovietų Rusijos kariuomenė išstūmė vokiečius, o dabar Rusija baiminasi, kad vokiečiai išstums rusus.

Rusai ir kitokie ateiviai po Antrojo Pasaulinio karo įsitaisė kitų žmonių buvusiuose namuose ir ūkiuose, naudojo buvusių gyventojų

baldus ir indus. Jie atvyko iš sudegintų sodybų ir gulagų, iš "skylių ir urvų" ir jiems nesvarbu, kad išstūmė vokiečius.

Sumenkinti neturto ir netikrumo, naujakuriai nedaug ką sukūrė. Jie nieko neperėmė iš vokiečių ir patys prarado viską, ką turėjo kaip rusai. Jie čia jaučiasi kaip svetimieji, sako istorijos profesorė, dėstanti Karaliaučiaus universitete, Marina Klemenševa. Jiems nesuprantama, kaip gali būti kaime antrame namo aukšte veikiantis tualetas. Užimtų namų pirmuose aukštuose jie laikė avis ir kitus gyvulius. Gyvenamai patalpai tapus nepakenčiamai, jie kėlėsi kitur. Daug sodybų apleido, žemė liko neapdirbta. Atvykę kiti naujakuriai rinko uogas, mokėsi auginti bulves išdeginame dirvožemyje.

Srities saugumo viršininkas A. Skriabin, jau čia gimęs, dėsto, esa netiesa, kad Karaliaučiuje yra tiksliai plėšikai ir nusikaltėliai, atvežti iš Rusijos. Jie užaugo Rusijoje ir nemano, kad kitos valstybės (vardina Lietuvą ir Gudiją) yra svetimi kraštai. Jis prarado galimybę vyksti į Maskvą, bet jam ir čia patinka. Jūros temperatūra maloni, paplūdimiai gražūs.

Žiemą Baltijos jūra, audrai užėjus, išskleidžia viesulingus užiančio sniego sukurius. O jiems nurimus, lieka křištoliniai mėlynas dangus virš Karaliaučiaus. Naktimis gatvių šviesos spindi lyg žvakės, gintaro blizgėjimu besimaudančios krintančiose snaigėse.

Kartais galite pamatyti senas bobutes, tramvajų stotelėse pardavinėjančias

(Nukelta į 5 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **SEIMAS KREIPĖSI Į PASAULIO GALINGUOSIUS.** Lietuvos Seimas ragina NATO vyriausybes ir Šiaurės Atlanto Tarybą liepos mėnesį vyksiančiame Madrido viršūnių susitikime pakviesti Baltijos valstybes arba bent vieną Baltijos valstybę pradėti derybas dėl prisijungimo prie NATO kartu su pirmaisiais naujais pakviestaisiais Aljanso nariais. Seimo nariai ragina užkirsti kelią bet kokiems mėginimams atskirti Baltijos valstybes nuo pilnateisio dalyvavimo euroatlantinio vienijimosi procesuose.

• **LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PAKVIESTA Į MADRIDĄ.** Lietuvos Vyriausybė pakviesta dalyvauti Madride vyksiančiame pasitarime, kuris bus tiesiogiai susijęs su NATO viršūnių susitikimu. Toks NATO generalinio sekretoriaus Chavjero Solanos (Javier Solana) kvietimas gautas Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Kaip žinoma, NATO šalių vadovai Madride posėdžiaus liepos 8-9 dienomis - čia bus sprendžiama, su kuriomis valstybėmis kandidatėmis turėtų būti pradėtos derybos dėl narystės.

• **LIETUVA – LENKIJA.** Balandžio 26 dieną sukaks treji metai, kai Vilniuje buvo pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis. "Buvo įsisąmoninta, kad Lietuvos ir Lenkijos interesai sutampa, kad dėl praeties ginčytis galima, bet gyventi ja šiais laikais - visiškai neperspektyvu" - rašo "Lietuvos rytas". Jis nurodo, kad dabartinių Lietuvos ir Lenkijos santykių fone visiškai nesuprantamas atrodo antilietuviškos pakraipos Lietuvoje išeinantis laikraštis "Nasza Gazeta". Jis buvo leidžiamas Lenkijos Senato lėšomis, dėl to teko įsikišti net Lietuvos užsienio reikalų ministerijai. Dabar jį finansuoja "Fondas lenkams Rytuose remti". Tai yra Lenkijos vyriausybės fondas. Gal Lenkijos vyriausybė nežino, ką jos fondas remia?"

• **ATNAUJINTI AUTONOMININKŲ BYLĄ.** Vilniuje vykęs "Vilnijos" draugijos suvažiavimas pareikalavo atnaujinti baudžiamąją bylą prieš lenkų autonomininkus. 1989 metų gegužės mėnesį Vilniaus rajono Mickūnų kaime grupė Vilniaus, Šalčininkų, Švenčionių, Širvintų ir Trakų rajonų kai kurių apylinkių tarybų deputatų sudarė koalicinę tarybą Vilniaus krašte įkurti lenkų nacionalinę autonominę sritį. Kaip vėliau paaiškėjo, ši antikonstitucinė veiksmą inspiravo SSKP politinė vadovybė. Autonomininkų planai žlugo po 1991 metų rugpjūčio pučo Maskvoje. Lietuvos Generalinė prokuratūra dar 1991 metų sausio mėnesį autonomininkams iškėlė baudžiamąją bylą. Tyrimas vyko beveik ketverius metus. Tačiau 1994 m. gruodžio 22 d. byla nutraukta, "nesant autonomininkų veiksmuose nusikaltimo sudėties".

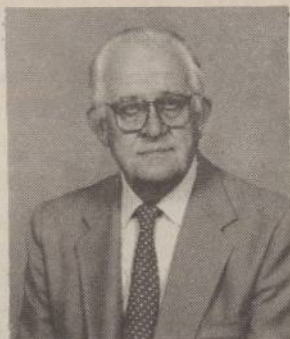
• **V. IVANOVO BYLA VĖL ATIDĖTA.** Sausio 13-osios aukų apšmeižimu kaltinamo Rusijos piliečio Valerijaus Ivanovo baudžiamoji byla Vilniaus 2-osios apylinkės teisme balandžio 25 d. nebuvo pradėta nagrinėti iš esmės, nes neatvyko visi nukentėjusieji. Todėl teismas nutarė apklausti tuos nukentėjusiuosius, kurie atvyko, o esminį bylos nagrinėjimą atidėti. Praėjusį pavasarį Rusijos Dūmoje pristatydamas savo knygą "Lietuvos kalėjimas", V. Ivanovas yra pareiškęs, jog per 1991 m. sausio įvykius žuvo tik vienas sovietų kariškis. Šios nuomonės jis neatsisakė ir prieš tris savaites vykusiame teismo posėdyje. Kaip nukentėjusiuosius teismas turės apklausti žuvusios Loretos Asanavičiūtės motiną ir kitų sausio aukų artimuosius, daugiau kaip 50 liudytojų. Todėl teisėjas R. Piličiauskas sakė, kad greitai tikėtis nuosprendžio nereikėtų.

• **J. KAROSUI NEPATINKA "ALTORĖLIAI MOKYKLOSE".** Seimo LDDP frakcijos narys Justinas Karosas mano, kad Lietuvoje "suplakama religija ir valstybė". Ypač jį papiktino "altorėliai ir kryžiai mokyklose, Policijos akademijoje bei Vilniaus apygardos teisme".

Kėdainių rajono vidurinių mokyklų vadovai pasipriešino krikščionių demokratų, kurių atstovai Seime ir Vyriausybėje atsakingi už švietimo politiką, bandymui patikrinti moksleivių tautinį auklėjimą. Buvo norima išsiaiškinti, ar vaikai žino, kas yra Baltijos kelias ir kada jis vyko, kas yra rezistentai. [...] Juk jau septinti nepriklausomybės metai, o mokyklų direktoriai – tie patys, kurie mokykloms vadovavo prieš penkiolika metų.

• **NUSIKALSTAMUMAS TEBEAUGA.** Nors visoje Lietuvoje per pirmąjį šių metų ketvirtį nusikalstamumas išaugo 16,5 proc., iš viso per pirmąjį metų ketvirtį Lietuvoje užregistruoti 17 474 nusikaltimai, iš jų 4 666 - sunkūs kriminaliniai. Viena iš nusikalstamumo priežasčių – vaikų ir paauglių neužimtumas. Pranešama, kad per vienerius mokslo metus švietimo įstaigas anksčiau nustatyto laiko palieka 7 tūkstančiai bendrojo lavinimo ir per 4 tūkstančius profesinių mokyklų moksleivių. Praėjusių metų rudenį Lietuvoje mokyklų nelankė 24 tūkstančiai nepilnamečių.

Iš visur apie viską VARŽO EMIGRACIJĄ

Algirdas Pužauskas

Didžiosios pasaulio valstybės paskutiniu metu vis labiau bijo imigrantų. Imigracijos klausimai buvo plačiai svarstomi JAV rinkimų kampanijoje. Net ir demokratų kandidatas, prezidento vietą laimėjęs Bill Clinton savo kalbose siūlė sumažinti legalių imigrantų skaičių. Tik vienas kandidatas į prezidentus Steve Forbes pasakė trumpai ir aiškiai: "Legali imigracija Amerikai yra naudinga".

Balandžio 19 d. privati kontrolės ir apžiūros komisija, kurią pasamdė teisingumo departamentas, paskelbė tyrimų rezultatus. Išaiškinta, kad pernai Imigracijos ir natūralizacijos tarnyba paskubėjo suteikti Amerikos pilietybę net 180,000 imigrantų, nelaukdama, kol Federalinis Tyrimų biuras (FBI) patikrins visų jų praeitį. Apie 11,000 naujųjų piliečių pasirodė esą nusikaltėliai. Daug pilietybės prašytojų nespėjo suteikti įstaigoms savo pirštų antspaudų. Vyriausybės kritikai Kongrese tvirtina, kad tas skubėjimas kilo, demokratų partijai tikintis, jog naujieji piliečiai balsus atiduos už demokratų kandidatus, tarp jų ir už Prezidentą.

Vienas karščiausių imigracijos priešininkų Pat Buchanan savo kalboje Arizonos valstijos pirminiuose rinkimuose palygino nelegalią imigraciją su užsienio įsiveržimu (invazija). Jis pasakė: "Jeigu kasmet vienas, du ar trys milijonai žmonių peržengia mūsų sienas, pažeisdami įstatymus, tai tokį reiškinį galime prilyginti invazijai." Dar 1994 metais Kalifornijos rinkėjai balsavo dėl "Pasiūlymo-187" ir nemaža balsų dauguma pritarė siūlymui nešelpiti nelegalių imigrantų, nemokėti už jų vaikų mokymą ir nedengti didžio-

sios dalies išlaidų, kurių reikėtų jų sveikatos priežiūrai. Tačiau tuos pasiūlymus uždraudė vykdyti federalinis valstijos teismas.

Amerikos vyriausybei daug rūpesčių sudaro nelegalūs imigrantai iš Meksikos ir Centrinės Amerikos. Sakoma, kad ypač kenčia tie kolumbiečiai ir salvadoriečiai, kurie, keliaudami į JAV pasienį, pakliūva Meksikos policijai. Paskutinėmis savaitėmis labai pablogėjo JAV ir Meksikos santykiai. Paskelbus apie imigracijos įstatymų sugriežtinimą, iš pradžių meksikiečiai savo sostinėje demonstravo, mėtydami į JAV atstovybes kiaušinius ar pomidorus. Vėliau jie ėmė mėtyti akmenis. Pasienyje pasigirdo šūviai. Buvo peršautas vienas amerikietis, nušautas vienas meksikietis. Meksikos parlamente visų politinių partijų atstovai siūlė pasmerkti Amerikos vyriausybę už žmogaus teisių laužymą, reikalavo skųstis Amerikos Valstybių Organizacijai ir Jungtinėms Tautoms. Parlamento nariai reikalavo boikotuoti Amerikoje pagamintas prekes, siūlė vyriausybei paskelbti seniai laukiamą svečią – JAV Prezidentą Bill Clinton nepageidaujamu asmeniu (persona non grata) ir atšaukti jo vizitą. Meksikos vyriausybė bijo, kad šalį gali užplūsti nauji bedarbiai – iš JAV išvaryti buvę emigrantai, kurie kasmet parsisųdavo namo 4 milijardus dolerių čia uždirbtų pinigų savo šeimoms. Meksikos vyriausybė jau nusamdė apie 36 teisinius ekspertus, kurie padės namo tremiamiems meksikiečiams ir dirbs prie 41 konsulato.

Sakoma, kad iš JAV deportuojama apie milijoną meksikiečių. Meksikos spauda aprašinėja, kaip JAV pasienio sargyba žiauriai elgiasi su meksikiečiais, nesiskaito su jais, "serga rasizmu". Abu Meksikos parlamento rūmai priėmė rezoliucijas, kurios ragina visas Pietų Amerikos šalis bendrai veikti prieš JAV prasidėjusi žmogaus teisių laužymą. Balandžio 10 d. kai kurios tautinės meksikiečių organizacijos paminėjo 1919 metais nušautą revoliucijos vadą Emiliano Zapatą. Jis

buvo pietinių Meksikos provincijų karinių jėgų vadas ir žuvo 1910-20 metų kovose.

Naujus imigracijos įstatymus pernai gegužės 4 d. paskelbė Anglija, o šių metų balandžio 16 d. – Prancūzija. Jie visi paliečia svetimšalius darbininkus, jų įleidimą, pilietybės suteikimą ir kitus panašius klausimus. Prancūzijos radikaliųjų politinių partijų programos dažnai tik tuo ir skiriasi nuo kitų dešiniųjų partijų, kad jų vienintelis uždavinys – kovoti prieš užsieniečius darbininkus. Nacionalinis frontas, kuriam vadovauja Le Pen, visada gauna daugiau balsų, kai krašte padaugėja bedarbių. Europoje ši pavasari įvyko daug išsišokių, nukreiptų prieš užsieniečius. Tarp jų ypač paminėtinas Italijos karo laivo susidūrimas su pabėgėlių pilnu albanų laivu, kuris nuskendo, nusinešdamas 80 albanų gyvybes. Olandijos sostinėje Hagoje sudegė namas, kuriamė žuvo šeši turkai imigrantai. Pernai Prancūzijos Marseilio (Marseilles) mieste iš Maroko kilęs 15-metis peiliu nudūrė kitą 15-metį, baltąjį prancūzą. Vokietijos vyriausybė lėktuvais veža iš Jugoslavijos "laikini atvykusius" bosnius. Jų Vokietijoje yra apytiksliai 320,000. Iki šių metų pabaigos bus išvežta 80,000. Per Velykas išvažiavo 44. Blogiausia, kad tos žemės, kuriose bosniai anksčiau gyveno, dabar yra serbų rankose. Vokiečių spauda teigia, kad nuo karo pabaigos iki šių dienų Vokietija yra priėmusi apie 7 milijonus užsieniečių ir daugiau priimti nebegali. Kai kurie turkai Vokietijoje augina jau trečiąją savo kartą. Vien per šestąjį dešimtmetį svetimšalių darbininkų į Vokietiją atvažiavo apie du milijonus. Iš jų Vokietijos piliečiais gali tapti vos 45,000 žmonių per metus.

Tarp Šventojo Rašto įdomybių yra ir žinia apie pirmuosius krikščionis – šv. Petrą ir šv. Povilą. Jie abu buvo nužudyti Romoje tą pačią dieną. Tačiau šv. Povilas buvo Romos pilietis. Todėl jam "garbingai" nukirsta galva. Šv. Petras buvo užsienietis. Jis buvo nukryžiuotas.

Keliais sakiniiais

• Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijos posėdyje Kanada ir Prancūzija atsisakė pasmerkti Kinijos vyriausybę. Jos tik "išreiškė susirūpinimą" ir paragino pa-

leisti politinius kalinius. Ženevoje vykstančiuose komisijos posėdžiuose dalyvavo 53 valstybių atstovai.

• Vietnamo vyriausybė pasirašė su JAV sutartį ir

pažadėjo sumokėti seną skolą – 146 mln. dolerių. Tokią sumą Amerika buvo suteikusi buvusiam Pietų Vietnamui

(Nukelta į 3 psl.)

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)
Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirma klase – \$58 • Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiuro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakatoriaus skiltis

KAS APGINS TAUTĄ?

Labai sunkiai keliai Lietuva po okupacijos metų letargo. Bando atsibusti ir susivokti, kur atsідūrusi: trina akis ir apsiblausiusiu žvilgsniu dairosi aplinkui. Bet kažkas baisus slegia jos pečius ir gramzdina į košmarišką sapną. Norėtų vargšė atsikelti ir apsitvarkyti savo namuose, bet votys ir visokie kiti skauduliai iš vidaus kyla, atsigauti neleidžia. O aplink ją šėtoniškame siautulyje trankosi bene dar niekada pasaulio istorijoje nematytos blogio imperijos galybės. Paklaikusios iš įniršio, jos keršija už tai, kad prieš kelis metus toji dešimtmeciais kankinta ir dvasiškai nuodyta tauta buvo privertusi imperiją pripažinti bent laikiną savo pralaimėjimą. Kur tai matyta, kad beginkliai, su ašaromis dainuojantys skausmo dainas žmonės priverstų tankus atsitraukti?

Bet atsisitraukimas buvo neilgas, o kai kur – tik apsimėstinis. Istorija jau ne kartą išpėjo, kad sukilusius pavergtuosius galima vėl susigrąžinti, išbandžius juos ... laisve. Ką tik išsivadavusiems vietoj dvasiškos laisvės ir kūrybos džiaugsmo būdavo brukama beprotybės laisvė. Aha, juk iš jūsų viskas buvo atimta, juk viskas, kas jums brangiausia, sugriauta! Tad griaukite dabar viską, kas tik po kojomis pakliūva. Svaiginkitės siautulyje: daužykite, plėškite, mėgaukitės griovimo laisve! Nieko nekurkite, o tik naudokite! Pasaulyje nebeliko nieko švento, todėl nėra reikalo į dangų akis pakelti... Ar ne smagu būti nebaudžiamam, nors ir labai nusikalstam? Išplėškite sielą ir trypkite ją kojomis.

Šėtoniškoji užmačia su kraugerišku užsispyrimu įgyvendinama Lietuvoje nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo. Televizijos filmuose švaistosi kančių ir kraujo ištroškę maniakai, reklaminėse "klipatose" vaiposi kažkieno nupjauta galva, padėta ant lėkštės. Nepavykusiui laiko-

mas eilinis laikraščio numeris, jeigu jame nėra bent penkių atvirai pornografinių piešinių. Greta vienas kito – pikantiški "interviu" su bukapročiu valkata, kuris vadinas nusikaltėliu pasaulio karaliumi, ir su ... pretendentu į Lietuvos prezidentus. Po to seka išsamūs "vaikų sekso" ir "vyrų striptizo" aprašymai. Dar toliau – platūs puslapiai su kriminaline kronika, kurioje pusprotis, išprievartavęs ir batų raištelio pasmaugęs mergaitę, vadinamas tiesiog "jaunuoliu", sužvėrėjęs chuliganas – "iš mitymo pažistamu vyriškiu". Išvada aiški: nusikalstamumas esąs normaliu reiškiniu, kuriame dalyvauja paprasti jaunuoliai ir vyriškiai. Niekuo pasitikėti nebegalima, visi –vienodai blogi. Išėities nebėra.

O taip iš vidaus kasdien apdorojant tautą, ypač jos jaunimą, jau galima pateikti kokius tik nori tarptautinius kaltinimus:

– Lietuviai – žydšaudžiai! – spiegia iš apsišaukėliško, svetimais pinigais išpėnėto "centro".

– Lietuviai patys prie Televizijos bokšto šaudė į nekaltus raudonžvaigždžius kareivėlius, kurie tik ... vykdė įsakymą. Tai patys "nacionalistai" pakišo mergaitę po tanko vikšrais taip, kad kilnus vairuotojas nebespėjo jos išgelbėti! – žviegia persiutę "ivanovai", dar visai neseniai vedę savo "družinikus" šturmuoti Lietuvos parlamentą. O teisėjas, kuriam pavesta išnagrinėti eilinį šovinisto, gyvuliškai nekenčiančio lietuvių, nusikaltimą, abejingai aiškina, kad greitai šios bylos baigties nėra ko tikėtis. Suprask: niekada nesulauksi, kad net atviras smurtas ir melas būtų nubausti.

Kas nutrauks niekšybės siautėjimą Lietuvoje? Kas apgins tautą, kuri norėjo ramiai atkurti savo valstybę? Deja, tik ji pati gali tai padaryti. Dabar arba niekada!

Juozas Žygas

Dažnai girdime ir skaitome Lietuvos aukštųjų pareigūnų nusistebėjimus, kodėl išeivija urmu negrįžta? Žinoma, jie tėra susirūpinę tik Amerikos ir Kanados tautiečių likimu, kadangi ne tiek mes, kiek mūsų piniginės rūpi. Jeigu rūpėtų išsklaidytus tautiečius po savo sparnu priglausti, tai parodytų rūpestį ir tiems, kurie išbarstyti po Sibirą ir kitas Rusijos vietas.

Bet negalėdami mūsų sąskaitų ir pensijų pasiekti, valdininkai pradeda galvoti apie mūsų siunčiamos šalpos apmokestinimą. Pradžią jau padaryta: vietoje buvusio iki 1000-čio litų siuntinio nuo praėjusių metų birželio be maito tegalima tik iki 400 Lt vertės siuntinį pasiųsti. O kuomet siuntinio įvertinimas nuo muitininkų malonės priklausys, tai ir senos kelnės gal bus 50 Lt įkainotos.

Kuomet Vytautas Landsbergis lankėsi Čikagoje, tai jam apie tą klausimą buvo priminta: "Balandžio 3 d. "Lietuvos rytas" paskelbė, kad nuo balandžio 1 d. Lietuvos vyriausybė padidino turistų galimybes be maito

įvežti prekių iki 3000 litų". Turistams įvežamų prekių kiekis yra padidinamas, o labdara sumažinama. Kaip tai reikėtų suprasti? Jis į tai atsakė: "Čia yra neišspręstas reikalas. Aš manau, kad bus išspręstas tas dovanų siuntimo reikalas. Tai nėra tarpusavyje susiję dalykai. Dabar jau leista daugiau atsivežti, aš, manau, kad bus leista daugiau ir atsiųsti. Gal būt yra atvejų, kai žmonės gauna dovanas, o paverčia jas prekėmis. Tuomet jie prekiauja, nesumokėję mokesčių (žr. "Draugą", balandžio 6 d.).

Akivaizdu, kad turistams taikoma žymiai daugiau lengvatų, palyginus su labdaros siuntomis. Ir bendrai paėmus, įvežimo ir išvežimo taisyklės yra visai skirtingos nuo tų, kurios yra taikomos labdaros siuntoms: "15.6 įvežama į Lietuvos Respubliką, išvežama iš jos ar per ją tranzitu vežama užsienio valiuta daugiau kaip už 40 tūkst. litų pagal oficialų Lietuvos banko nustatytą tos dienos lito ir užsienio valiutos kursą, bei vertybiniai popieriai. Visa užsienio valiuta ir vertybiniai popieriai turi būti deklaruojami, pateikiant keleivio deklaraciją" ("Valstybės žinios", Nr. 21).

"Biudžetui reikia pinigų. "Lietuvos rytui" nepavyko gauti oficialaus atsakymo, kodėl nustatytas toks didelis skirtumas tarp įvežamų

ir atsiunčiamų daiktų. "Kokios nors teorijos čia nėra. Reikalas spiria surinkti į biudžetą daugiau pinigų. Juo mažesnė suma, juo daugiau pinigų. Vyksta gaudynės, kas iš ko daugiau atims", – sakė akademikas Eduardas Vilkas.

Varžoma išeivių labdara. "Nesuprantu, kodėl aš turiu mokėti už tai, kad JAV gyvenantys giminaičiai atsiunčia man buitines daiktų, dėvėtų drabužių. Jie tai vertina kaip labdarą. Jų požiūriu, dėvėtas drabužis nieko nekainuoja. Muitininkai siuntinio turinį įvertina pagal tik jiems žinomas kainas", – kalbėjo vilnietis pensininkas Juozas Budreikis ("Lietuvos rytas 1997 m. 4. 3 d., Nr. 76").

Manau, kad išvadas pasidarysite patys. Ir toliau tebeglobojami tie, kurie nežinia iš ko praturtėjo! Jiems leidžiama išvežti 40,000 Lt (10,000 dol.), jokių papildomų mokesčių nemokant ir nepasiteiraujant, į kurį užsienio banką ir kieno vardu jie bus deponuoti. Atrodytų, kad Lietuvoje yra pinigų perteklius! O jeigu jų prisireiks, tai bus galima apmokestinti labdaros siuntinį gaunantį pensininką.

Čia buvo rašyta apie siuntinius, siunčiamus paštu. Bet turime budėti ir netylėti, kad to paties potvarkio nepritaikytų ir per mūsų siuntinių įstaigas keliaujantiems siuntiniams.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

tiltams, keliams, elektros įgėgainėms statyti ir maistui pirkti. Vietnamas tuojau sumokės 8.5 mln. dol., o likusią sumą – per 21 metus. Hanojaus vyriausybė, kare nugalėjusi Pietų Vietnamą, pripažįsta, kad ji paveldėjo ir Saigono valdžios turėtas skolas.

• Balandžio 13 d. Niujorke žydų organizacijos surengė buvusio Sovietų Sąjungos prezidento ir komunistų partijos generalinio sekretoriaus Michailo Gorbačiovo pagerbimo puotą. Puotai vadovavo kino aktorius ir direktorius Michael Douglas, pabrėžęs, kad Gorbačiovas išlaisvino sovietų žydus ir kovojo prieš antisemitizmą. Jam buvo įteiktas Karaliaus Dovydo ordinas.

• Pirmąsyk po trijų metų pertraukos susitiko Indijos ir Pakistano užsienio reikalų ministrai. Svarstyta, kaip pagerinti kaimyninius ryšius.

• Neseniai iš Šiaurės

Korėjos pabėgęs aukštas komunistų sistemos veikėjas atvyko į Pietų Korėją ir pareiškė, kad komunistų valdomoje šiaurinėje valstybėje siaučia badas, o jos vadovybė uoliai rengiasi karui.

• Besilankydamas JAV-se Izraelio premjeras Benjaminas Netanjahu aplankė Minesotos ligoninėje po prostatos operacijos besigydantį Jordano karalių Huseiną. Šis kritikavo Izraelio vadovą dėl santykių su palestiniečiais pablogėjimo. Iš 4.3 milijonų Jordano gyventojų daugiau kaip pusė yra palestiniečių kilmės.

• Izraelyje palaidotas žymus politikas, buvęs prezidentas, generolas ir saugumo sistemos kūrėjas, darbo partijos veikėjas, 78 metų amžiaus Chaimas Hercogas (Chaim Herzog),

• Balandžio 8 d. Los Angeles meru didele balsų dauguma buvo perrinktas mi-

lijonierius respublikonas Richard Riordan, laimėjęs prieš kairiųjų pažiūrų valstijos senatorių, buvusį aktorės Jane Fonda vyrą Tom Hayden, kuris negavo lauktos paramos net ir iš darbininkų sąjungų (unijų).

• Garsusis juodasis kino aktorius Sidney Poitier, 70 metų, kuris yra Bahamų valstybės ambasadorius Japonijoje, įteikė savo skiriamuosius raštus imperatoriui Akihito. Vienu metu aktorius buvo vedęs baltąją, kurios mergutinė pavardė – Šimkutė.

• Atstovų Rūmų pirmininkas Newt Gingrich, respublikonas iš Georgia, paskelbė, kad jis atiduos Kongreso jam skirtą piniginę baudą – 300,000 dol., pasiskolinęs tuos pinigus iš buvusio senatoriaus ir kandidato į prezidento vietą Bob Dole, kuris ims už paskolą normalius nuošimčius. Po 8 metų "spykeriui" teks grąžinti 640,000

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

TURININGAS PRANEŠIMAS

V.Bacevičiaus nuotraukoje: pranešimą skaito Juozas Ardys

Balandžio 13 d., sekmadienį, po šv. Mišių ir tradicinės kavutės, Dievo Motinos parapijos kavinėje susirinko didokas būrys lietuvių išklausti Juozo Ardžio pranešimo apie JAV LB pastangas užmegzti glaudesnius ryšius su Lietuva ir suartinti lietuvių, gyvenančius abipus Atlanto. Juozas Ardys yra LB Tarybos narys, išrinktas į Lietuvos Respublikos Seimo ir LB Tarybos komisiją.

Klivelendo apylinkės ko-pirmininkė Ada Stungienė pristatė kalbėtoją, kurį publika sutiko plovimais. Juozas Ardys pradėjo savo pranešimą sakdamas, kad jo tikslas yra supažindinti klausytojus su metodais, kuriuos savo veikloje naudoja JAV LB Tarybos išrinkti penki asmenys, posėdžiaudami su penkiais Lietuvos Respublikos Seimo nariais, atstovaujančiais daugiausia vietų Seime gavusias partijas.

Posėdžiai vyko kovo 10-14 dienomis Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose. Jų metu buvo sprendžiamos įvairios problemos, numatytos "Integralios tautos" dokumente, kuriame aptartos bendro darbo gairės. Į posėdžius buvo pakviesti visų ministerijų vadovai ir aukštieji pareigūnai, nes pranešimuose

buvo aptariami sveikatos, labdaros, grįžimo į tėvynę ir kiti klausimai, nagrinėjama tai, kas nuveikta ir čia, ir Lietuvoje. Komisijoje, šalia oficialiai rinktų atstovų, patariamuoju balsu dalyvavo Latvijos, Sankt Peterburgo (Rusijos) ir kitų kraštų lietuviai.

Pirmuoju punktu buvo aptartos kultūrinių mainų galimybės. Kultūros ministerijoje jau veikia bendra LB ir Lietuvos darbo grupė. Toliau buvo svarstomas Lietuvos Vyriausybės ir LB darbų koordinavimas tarp išeivijos ir Lietuvos. Buvo svarstomas opus dovanų siuntų apmokėtinimas, nes į Lietuvą siunčiamos dovanos yra ne kas kita, kaip labdara. Svarstant grįžimo į Tėvynę klausimą, buvo kalbėta apie pasus ir įvairias praktiškas reformas.

Apie sveikatos apsaugos reikalus informavo Sveikatos ministro padėjėjas P. Bindokas. Jis rūpinasi labdaros siuntų priėmimu. Per 1996 metus ministerijoje užregistruotos 111 mln. litų vertės vaistų siuntos. Didžiausios – 105 mln. litų vertės – dovanos gautos iš JAV, o mažesnės siuntos gautos iš Danijos, Švedijos, Norvegijos ir Vokietijos. Vaistai paskirstomi ne per Sveikatos ministeriją, bet daugiau kaip

65 procentų to darbo atlieka Vokietijos "Maltos" ordino organizacija. Lietuvoje yra užregistruota per šimtą ligoninių.

Kituose sesijos posėdžiuose buvo aptariamos Būtingės terminalo bei visos kitos energetikos problemos. Karštai diskutuota apie dabartinės Vyriausybės vykdomas privatizavimo reformas.

Trečioje sesijoje taip pat buvo nagrinėjamos švietimo problemos, apsirūpinimas mokymo priemonėmis bei Lietuvos mokyklų būklė. Buvo aptarta daugybė klausimų, pradedant sportu ir baigiant Lietuvos įstojimo į NATO reikalais. Diskusijose labai aktyviai dalyvavo Regina Narušienė, Seimo nariai Emanuelis Zingeris ir Algirdas Saudargas bei daug Vyriausybės narių.

Seimo nutarimu turėjo būti atidarytas Informacijos centras grįžtantiems į tėvynę. Tačiau nuo vasario 6 d. viskas nutrūko. Dėl to kaltinama Vyriausybė. Ministras pirmininkas G. Vagnorius posėdžių dalyvius užtikrino, kad centras bus įsteigtas.

[sidėmėtina, kad ši bendra LB ir Seimo narių komisija gali būti panaikinta tik tada, jei to reikalaus bent 75 procentai Seimo narių. Ruošiant baigiamąją rezoliuciją, posėdžių ciklas užbaigtas su optimistiška ministro pirmininko G. Vagnoriaus kalba.

Baigdamas savo pranešimą Juozas Ardys, vartydamas posėdžių protokolus ir užrašus, padarė asmenišką išvadą: norėjome plėtoti bendravimą tarp Lietuvos ir išeivijos, šalinti abipusį neigatyvizmą ir užsienio lietuviuose išlaikyti prierašumą Tėvynei. Susirinkusieji pranešimu buvo labai patenkinti ir Juozui Ardžiui padėjo plojimais.

Aurelija M. Balašaitienė

Praneša ALT'a:

KAS PRITARS REZOLIUCIJAI DĖL NAUJŲ NARIŲ PRIĖMIMO?

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Algis Rimas balandžio 23 d. pranešė iš Vašingtono, kad jau 21 Atstovų Rūmų narys pareiškė savo pritarimą baltiečių remiamai rezoliucijai HCR 10 dėl NATO išplėtimo, pasirašydami kaip jos rėmėjai. Tačiau sunku pasiekti reikalingą jai pritariančių skaičių – 80.

Paaiškėjo, kad kongresmenas Curt Weldon (Pen-

nsylvania), kuris anksčiau buvo nusistatęs prieš šią rezoliuciją, pakeitė nuomonę ir dabar jai pritaria, nes buvo smarkiai paragintas savo rajono rinkėjų. Čia daug prisidėjo gausus Lietuvos Vyčių atsiliepimas į ALT paskelbtą laiškų rašymo vajų. Aplankęs daugelį kongresmenų raštinių, ALT atstovas A.Rimas išsiaiškino, kad jų dėmesys šiai rezoliucijai svyruoja pagal rinkėjų rodomas pastan-

gas.

Tikimasi, kad kongresmenas Henry Hyde iš Ilinojaus (Illinois) siūlys Užsienio Reikalų komitetui priimti šią rezoliuciją vienbalsiai ir perduoti ją ypatingos skubos tvarka. Senatorius Ričardas Durbinas (Dick Durbin, Illinois) ragina JAV administraciją sudaryti galimybę Baltijos šalims gauti tiesioginę pagalbą iš įvairių paramos šaltinių, nurodant juos įvai-

riuose įstatymuose, kurie teiktų lėšas NATO išplėtimo projektui. Šis senatorius mano, kad kongresmeno Džeraldo Solomono (Gerald Solomon) pasiūlytos rezoliucijos tekstą būtų galima dar labiau sustiprinti Baltijos šalių naudai. Jis tikisi, kad Baltijos šalių atstovai bus kviečiami į NATO konferenciją kaip stebėtojai. Rezoliucija HCR 10 to ir siekia.

Balandžio 24 d. Kongreso Helsinkio komisija (Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija), kuriai pirmininkauja senatorius A.D'Amato, išklauskys Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadorius apie pasiruošimą NATO narystei. Šiame posėdyje dalyvaus ir Jungtinio Baltiečių komiteto (JBANC) atstovai.

AR NEVERTĖTŲ SUSIRŪPINTI LIETUVOS SAUGUMU?

Algis Liepinaitis

Mokėjote išsivaduoti iš Rusijos imperijos, mokėkite ir pasirašyti savitarpio paktą tarp Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Lenkijos. Toks valstybių blokas sudarytų maždaug 110 milijonų žmonių ir atbaidytų agresorių nuo pasikėsimo į tautų

suverenumą. Su šiuo bloku skaitytųsi visos didelės valstybės. Iš Vokietijos ir JAV galėtų prašyti kažko panašaus į Maršalo planą, kuris buvo parengtas karo nuniokotomis valstybėms atkurti. To plano dėka šios valstybės tvirtai atsistojo ant kojų. Kuo Jūs esate blogesni?

Kaip parodė Čėčėnijos įvykiai, ta penkių valstybių gynybos ir ekonominė sutartis būtų kaip tvirtovė prieš Rusiją. Mieli ponai, pagalvokite, nes kitokiu atveju Jus po vieną gali praryti slibinas... Ši sutartis suteiktų ramumą ir moralinį pakilimą vietos gyventojams ir visai Europai!

Chicago, IL

APIE PAŠTO ŽENKLĄ JUOZO ERETO AMINIMUI

Lietuvos Respublikos Ryšių ir informatikos ministerijos pašto ženklų leidybos komisija svarsto pasiūlymą įamžinti profesoriaus Juozo Ereto atminimą pašto ženklų. Ministerijos sekretorius J.Ūsas nuoširdžiai padėjo vilniečiui Algimantui Zolubui už "dėmesį mūsų pašto ženklų leidybai, už pateiktus išsamius prof. J.Ereto biografijos duomenis, už vertingą informacinę medžiagą apie profesoriaus mokslinę veiklą ir jo nuopelnus, įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę". Ministerija praneša,

kad šis pasiūlymas bus išsamiai išnagrinėtas, "sudarant kitų metų pašto ženklų leidybos planus".

Redakcijos prierašas: Kreipiamės į "Dirvos" skaitytojus, kviesdami teikti pasiūlymus, kuriuos žymiuosius užsienio lietuvių arba Lietuvai ypatingai nusipelnusių kitų tautų atstovų dėrėtų įamžinti lietuviškuose pašto ženkluose. Pašto ženklai gali labai veiksmingai pasitarnauti, pasakojant pasauliui apie lietuvių tautos istoriją ir dabartį, jos laimėjimus moksle ir mene.

APIE PAŠTO PLĖŠIKUS

Per sausio-balandžio mėnesius pasiunčiau penkis laiškus į Kauną. Mano giminės gavo tik vieną. Pirmos klasės oro paštu siunčiami laišukai keliauja po visą pasaulį ir pasiekia adresatus, tik Lietuvoje – ne! Šis faktas kalba pats už save. Užuo viso kiems geradėjams ieškojus pateisinimų ir kaltinus kitus, jau laikas būtų Lietuvai apsisvalyti nuo pašto vagių, bent

pašalinant juos iš tarnybos. Civilizuotame pasaulyje pašto plėšikai buvo sodinami į kalėjimus, kol jie išnyko kartu su arklių traukiamais pašto vežimais. O Lietuvoje ieškoma pateisinimų pašto plėšikams. Kokia gėda mums visiems. Šitoks tarptautinio pašto plėšikavimas žemina valstybę ir visus jos tarnautojus.

Romualda Šidlauskienė

AR TOLI LIETUVA NUO PRŪSIJOS?

(Atkelta iš 1 psl.)

obuolius, cigaretes, saulėgrąžas, džiovintas žuvis. Miestas dar neatsistatė po karo ir neturi tikro miesto centro. Senuose Karaliaučiaus parkuose ir aikštelėse dabar nieko nėra. Aplinkui tiktai nykūs daugiabučiai pastatai proletariškoje valstybėje. Ten, kur stovėjo Prūsijos karališkoji pilis, dabar – 22 aukštų komunistų partijos vyriausioji būstinė, Aplinkui tvoros ir tuštuma. Niekam nenaudinga.

"Sovietai pastatė kaip tik ant pilies", – aiškina istorikė Klemenševa, "bet nesuprato, kad po ja buvo tušti rūšiai, tuneliai, slapti kambariai, sandėliai. Naujasis pastatas paprasčiausiai pradeda kristi".

Karaliaučiaus katedroje, per karą išlikusioje, palaidotas Emanuelis Kantas. Jo kapas yra greta Priegliaus upės kaip našlaitis: jaunavedžiai pradeda nešti gėlių ant Kanto antkapio, kaip jie anksčiau darydavo prie Lenino paminklo, tebestovinčio Pergalės aikštėje, vadintoje Adolfo Hitlerio aikšte. Kantą pasimetusi rusų jaunuoliai, kurie Prūsijos istoriją priima kaip savą, yra pradėję branginti. "Čia žmonės skirtingi negu Maskvoje", – sako Karaliaučiaus universiteto filosofijos profesorius Vladimiras Gilmanovas. "Mes pradedam giliau leisti savo šaknis. Mes save vadiname rusais, bet mes esame gimę dvigubame pasaulyje, nes šios žemės istorija yra kito krašto istorija".

Kapitalizmas krinta kaip lietus: vieniems – nepakenčiamas, kitiems – maitinantis. "Jeigu mes turėtume pinigų...", – nuolat ir nuolat girdime. Autorius rašo, kad pajūrio miestelyje Palvininkuose (Jantarny – rus. gintaro miestelis) buvo nuvestas pas didžiausios pasaulyje

gintaro kasyklos viršininką, kuris sveikindamasis nepadavė rankos. Šis pasakojo: "Šiemet mes buvome priversti sustabdyti gamybą nuo spalio iki sausio. Mes neturėjome pinigų elektrai, turėjome skolų. Šiais metais gamyba sumažinta dvigubai, mes turėjome atleisti darbininkus".

Oficialiai pripažįstama, kad kasmet virš 20 tonų gintaro neleistinai išgabena iš Karaliaučiaus, įskaitant ir 50% tokio gintaro, iš kurio daromi papuošalai. Tai įvykdoma, nepaisant stropios sargybos. Vienas sargybinis, nepasakęs savo pavardės, paaiškino, kad "čia tarnaujantieji jau po kelių savaičių nusiperka naujus automobilius, neatsižvelgiant į jų algą. Jie savo vaikų mokytojams moka po 50 dolerių, kad šie rašytų gerus pažymius".

Vertinant sovietų sunkiąją pramonę, ji tėra kaip čiurkšlė, bėganti iš arbatinuko snapelio. Karaliaučiaus centre, prekybai skirtose vietose stovi Lenkijos gamybos kioskai. Vadinamasis senamiesčio Prekybos centras – išsiplėtęs kaip beduinų stovykla. Atnaujinti viešbučiai, restoranai, skelbimų lentos miesto centre atrodo lyg kiaušpienės tuščiam sklype.

Maskva gal būtų tur daugiau pinigų ir nepatyrusių kapitalistų, Petrapilyje – daugiau kultūros, o Karaliaučius stovi geroje vietoje. Lėktuvų keliai, laivų linijos, traukiniai link Karaliaučiaus iš Baltijos aplinkos. Hitlerio 1930 metais užbaigtas greitkelis į Berlyną vėl atstatytas. Vakariečių biznierių mato Karaliaučių pusiaukelėje tarp Rusijos turgaus ir tikros Rusijos.

Kokia Karaliaučiaus ateitis? Rusijos Honkongas? Junginys tarp Lenkijos ir Lietuvos? Nepriklausoma ketvirtoji Baltijos respublika? Atgyjanti vokiška Rytų Prūsija?

Rusijos karo laivy-

nas per 1991-1994 metus sumažėjo 40%. Rusijos kariuomenė ideologiniu ir kariniu požiūriais – silpna. 3,770 pensininkų rusų karininkų laukia butų Karaliaučiuje.

Admirolas Vladimiras Jegorovas, rusiškojo Baltijos laivyno komendantas pakvietė aplankyti buvusią Vokietijos laivyno bazę Piliavą (Baltijsk). Virš 20 vakariečių karinių atstovų lankėsi – sovietai neturį karinių paslapčių. Viceadmirolas Vladimiras Komojedovas, Baltijos laivyno štabo viršininkas, pasitiko prie įėjimo vartų. Bet vos tik mes žengėme 500 metrų, telefono skambutis pašaukė admirolą į automobilį. Gautas įsakymas iš KGB: amerikiečių žurnalistui neleidžiama matyti laivyno. Susigėdęs admirolas V. Komojedovas pakvietė į savo įstaigą išgerti "vodkos", taręs: "Baltijos valstybėms mes esame kumštis, bet vakariečiams – tik tai pirštas. Dabar čia – mažas Rusijos gabalas. Kodėl bijoti?" Po dviejų dienų KGB kaltino autorių, bandžiusi be leidimo pamatyti Piliavą. Reikėjo pasirašyti popierius.

Pirmaisiais sovietų buvimo metais Karaliaučiaus sritis buvo atvira. Rusija ten išsikuriančius ūkininkus ir kolektyvinius ūkius 5 metams buvo atleidusi nuo mokesčių.

Keista, kad Karaliaučiaus sritis tapo iš Kirgistan, Kazachstano ir kitų, anksčiau buvusių Sovietų Rusijos respublikų, pabėgėlių prieglauda, nes vietinių gyventojų žiaurus tautiškas buvo nepakenčiamas rusams. Sakoma, kad per 200 vokiškų-rusiškų šeimų atvyko, net nežinodami, kad anksčiau čia buvo vokiečių žemė. Pagal Vokietijos įstatymus jie galėtų emigruoti į Vokietiją, bet ten jų nenori. Vokietijos žmonės pavieniui ir per or-

ganizacijas siunčia tokiems vokiečiams sėklų, mašinų, remia norinčius išvykti, bet pataria likti ne Vokietijoje. Sudėtingiau tiems Vokietijos piliečiams, kurie Karaliaučiaus sritį vadina okupuota teritorija.

Netoli Išrūčio (dabar Černiachovsk, pavadintas žydo, sovietų generolo, žuvusio karo metu, pavarde) apie šimtas vokiškai – rusiškų atvykėlių, įkūrė savo lyg miestelį. Vokiečių įmonės iš Kielio ir kitur talkino namų statybai. Jie norėtų imigruoti į Vokietiją, bet ir ten visad būtų "svetimieji".

"Karaliaučiaus sritis mums nėra motiniškas kraštas", – tarė atvykęs nuo Uralo kalnų, išgyvenęs Kirgizijoje trisdešimt geriausių metų. Ten paliko pasistatytą 8

kambarių namą. Širdis vos nesprogo, viską paliekant.

Čia tautiškas negali pilnai baigtis. Jie negali lygintis su Kantu, kuris niekad neišvyko iš Prūsijos, jautėsi esąs pasaulio pilietis (Weltbürger), neturėjęs tikros tautybės. Ką jiems daryti? Kokia jų viltis?

Prisiminė prof. Vladimiro Gilmanovo prisipažinimas: "Karaliaučiuje mes tikrai nežinome, kur mes gyvename. Ir mes nežinome ką daryti, nežinome ko tikėtis".

Autorius stebėjo ir kitus. Jų veidai – vokiški, būtai išpuošti rytietiškais kilimais, manant, kad jie – rusiški, jų langų užuolaidos – azijietiškos. Jie žuvę tėvynei, tauškia, kad neturi tėvynės, stebisi patys savimi – kas jie yra.

LENKIJA PAGERBĖ TOMĄ VENCLOVĄ

Balandžio 13 d., sekmadienį, Niujorke, Lenkijos Generaliniame konsulate, įvyko iškilmės, kurių metu prof. Tomui Venclovai buvo įteiktas Lenkijos prezidento A. Kwasniewskio skirtasis komandoro ordinas. Tai aukščiausias Lenkijos ordinas, skiriamas už nuopelnus kultūrai. Ordiną įteikė Lenkijos Generalinis konsulas Ryszard Klemm, prieš tai pasveikinęs susirinkusiuosius ir patį literatą to aukšto apdovanojimo proga. T. Venclovą pasveikino ir Lietuvos Generalinis konsulas dr. Petras Anusas.

Pabrėždamas apdovanojimo svarbą, T. Venclova savo padėką išreiškė lenkų ir lietuvių kalbomis. Jis iškėlė lietuvių ir lenkų kultūrinio bendradarbiavimo reikšmę, linkėjo, kad tie ryšiai ilgainiui dar labiau stiprėtų.

Po oficialiosios dalies įvyko koncertas, kurio programą atliko du žymūs pianistai: lietuvių – Aldona Kepalaitė ir lenkų – Jan Gor-

baty. Kepalaitė paskambino M.K. Čiurlionio, o prof. Gorbaty – F. Šopeno (Chopin) kūrinių.

Po koncerto buvo priėmimas. Jo metu svečiai turėjo progą prie stiklo vyno ar kavutės pasišnekėti ir pasidalinti išpuodžiais bei naujienomis iš kultūrinio gyvenimo. Renginyje dalyvavo daugiau kaip šimtas mišrios publikos, daugiausia lietuvių ir lenkų. Matėsi taip pat ukrainių bei amerikiečių kultūrininkų.

Tai jau antras pastaruoju metu Tomo Venclovos įvertinimas už nuopelnus kultūrai. Neseniai Vilniuje Lietuvos prezidentas A. Brazauskas Kultūros rūmuose įvykusiame renginyje jam įteikė Gedimino ordiną.

Tomas Venclova iškilinėse dalyvavo su žmona. Jis buvo atvykęs iš Connecticut valstijos, iš New Haven miesto, kur Yale universitete dėsto slavų literatūrą.

Kęstutis K. Miklas

Amerikos Lietuvių Tarybos narių ir rėmėjų grupė Čikagoje, Čiurlionio galerijoje su Seimo Pirmininku. Z. Degučio nuotraukoje (iš kairės: J. Žebrauskienė, G. Giedraitytė, J. Žebrauskas, A. Regis, prof. J. Račkauskas, Z. Juškevičienė, A. Repšienė, G. Lazauskas, prof. V. Landsbergis, J. Gaižutis, T. Blinstrubas, p. Braunienė, M. Marcinkienė ir E. Oželienė

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis Čikagoje susitiko su kongresmenais, palaikančiais Lietuvos siekį įstoti į NATO. Z. Degučio nuotraukoje (iš kairės: prof. V. Landsbergis, kongr. B. Rush, ambasadorius A. Eidintas ir kongr. J. D. Hastert

(spausdinama sutrumpintai)

"Sveikinu visus atvykusius į šį 34-ąjį Lietuvių Fondo metinį narių suvažiavimą. [...] Galime visi kartu pasidžiaugti LF narių dosnumu, nuolat ateinančiomis aukomis bei palikimais, išauginusiems LF pagrindinį kapitalą iki aštuonių milijonų septynių šimtų tūkstančių dolerių sumos. Jos dėka iki šiol LF galėjo paremti lietuvių švietimą, kultūrą, mokslą, kalbą, jaunimo studijas ir kitus svarbius reikalus čia – JAV, kitur išeivijoje ir Lietuvoje – maždaug 5 milijonų ir 7 šimtų tūkst. dolerių suma", – taip kalbėjo LF Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, pradėdamas metinį LF narių suvažiavimą, įvykusį balandžio 5 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL.

V. Kamantas savo pranešime pasakojo:

"Kaip fondo Tarybos pirmininkui teko dalyvauti įvairiuose suvažiavimuose ar renginiuose. [...] Teko aplankyti kelias lietuvių kolonijas, susitikti su LF igaliojiniais, kalbėtis apie fondo darbus ir planus, pasisakyti spaudoje ir per radiją. Dalyvavau daugelyje LF Tarybos komisijų bei Valdybos posėdžių ir galėjau pamatyti, koks didelis darbas atliekamas visų LF Valdybos, Tarybos ir komisijų pirmininkų bei narių pastangomis, sugebėjimais, pasišventimu, darbštumu ir meile lietuviškai veiklai..."

Gana išsamų pranešimą parengė ir Valdybos pirmininkas Povilas Kilius, kuris apžvelgė LF nueitą kelią. Jis kalbėjo:

"Čia tik keli svarbūs skaičiai, kurie parodo – kur ir ką LF pasiekė. Buvo sudėtas narių kapitalas – 8,677,787 dol., sutelkti 6,899 nariai. Su šių metų skirstymui duotais 400 tūkst. dolerių jau bus paskirstyta apie 5 milijonai dolerių. O pridėjus apie 1 mln. Lietuvai paskirtų dolerių, jau bus išdalinta 6 milijonai dolerių lietuvių išlaikyti".

Šiame suvažiavime dalyvavo 100 LF narių, turėjusių daugiau kaip 10 tūkst. balsų. Susirinkusius pasveikino garbingi svečiai: Lietuvos Respublikos ambasadorius Vašingtone dr. Alfonsas

Eidintas, PLB pirmininkas Bronius Nainys, ALT pirmininkas dr. Jonas Račkauskas, dienraščio "Draugo" fondo pirmininkas Bronius Juodelis, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė ir kt. Ambasadorius A. Eidintas dėkojo už finansinę paramą Lietuvos studentams, o taip pat už gerų projektų parėmimą tėvynėje. "Sveikatos ir laimės šiame darbe" – tokie buvo ambasadoriaus linkėjimai suvažiavimui.

PLB pirmininkas B. Nainys sakė, kad norint daugiau gauti, reikia ir daugiau duoti, leisdamas suprasti, jog fondui reikia daugiau narių ir dar didesnio kapitalo. Tačiau praėjusiais metais jų sumažėjo, nes mirė 95, o įstojo 45 nauji nariai. Mirusiųjų atminimui Antanas Šantaras uždegė žvakę, Ramona Steponavičiūtė perskaitė jų pavardes, o vėliau visi sugiedojo "Marija, Marija".

Buvo sveikinusiujų ir raštu. Tarp jų – Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza ir veiklusis LF igaliojintis Daytona Beach, FL, Jurgis Janušaitis. Suvažiavimui pirmininkavo Vaclovas Momkus, dr. Antanas Razma ir dr. Jonas Valaitis, sekretoriavo – Aldona Šmulskštienė. V. Kamantas perskaitė platų praėjusio suvažiavimo protokolą, kurį paruošė Pranė Masilionienė. Protokolas priimtas be pataisų.

Suvažiavime dirbo daug įvairių komisijų: **mandatų ir registracijos** – Saulius Čyvas, Kostas Dočkus, Kęstutis Ječius, Vytenis Kirvelaitis, Alė Razmienė; **nominačių** – dr. Kazys Ambrozaitis, Stasys Baras, Povilas Kilius; **nutarimų** – Stasys Baras, Ramona Steponavičiūtė, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Gediminas Balukas, Daina Kojelytė, Algirdas Ostis; **spaudos** – Juozas Končius, Bronius Juodelis, Edvardas Šulaitis, Aldona M. Jurkutė. Trys žmonės buvo pakviesti ir į balsų skaičiavimo komisiją, tačiau buvo nutarta atsi-

sakyti tradicinių rinkimų.

Savo pranešimus padarė įvairių nuolatinių komisijų pirmininkai: finansų (Saulius Čyvas), pelno skirstymo (Daina Kojelytė), palikimų (Algirdas Ostis), įstatų (dr. Kazys Ambrozaitis), meno globos (dr. Gediminas Balukas). Įdomu buvo klausytis Algirdo Osčio pranešimo apie palikimus. Iš jo paaiškėjo, kad 1996-aisiais į LF kapitalą iš palikimų įnešta daugiau kaip 300 tūkst. dolerių. Tai sudarė beveik 75% visų tais metais gautų pinigų. Nuo LF įsteigimo iš palikimų sulaukta apie 4 milijonus su ketvirčiu, t.y. 49% viso fondo kapitalo. Fondui 1996-aisiais atiteko 8 palikimai. Iš jų didesnius paskyrė: dr. Vytautas Karoblis, Emily Zubrickas, Jeronimas Cibiras, Peter Juška, Marija Kseckauskas.

Pranešimą perskaitė ir fono Patikėtinių tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma, kuris pareiškė, kad jau baigiama išmokėti Lietuvai skirta 1,150,212 dol. suma. Jos dėka suteikta parama įvairiems mokslo, švietimo ir kultūros projektams. Pranešėjas sakė: "Iš didžiųjų projektų reikėtų paminėti Vytauto Didžiojo universiteto biblioteką, kuriai paskirta 100 tūkst. dolerių. Ši biblioteka pavadinta Lietuvių Fondo vardu. Kitas projektas – M.K. Čiurlionio dailės muziejaus atnaujinimas, kuriam atiteko 300 tūkst. dolerių. Tačiau išmokėta tik 25 tūkstančių, nes projektas užsitęsė, kadangi pagrindiniam muziejaus atnaujinimui reikia 2 mln. dolerių. Tikimasi sulaukti stiprios pagalbos iš dabartinės Lietuvos Vyriausybės. Kuomet Čiurlionio dailės muziejaus atnaujinimas bus vykdomas pilnu tempu, LF skirta suma bus panaudota". Dr. A. Razma sakė, kad iš viso dar neišmokėta daugiau negu 360 tūkst. dolerių.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Pijus Stončius. Jis pažymėjo, kad "Paškus & Paškus CPA" firma gerai tvarko LF finansinę atskaito-

mybę. Komisija neturėjo jokių priekaištų.

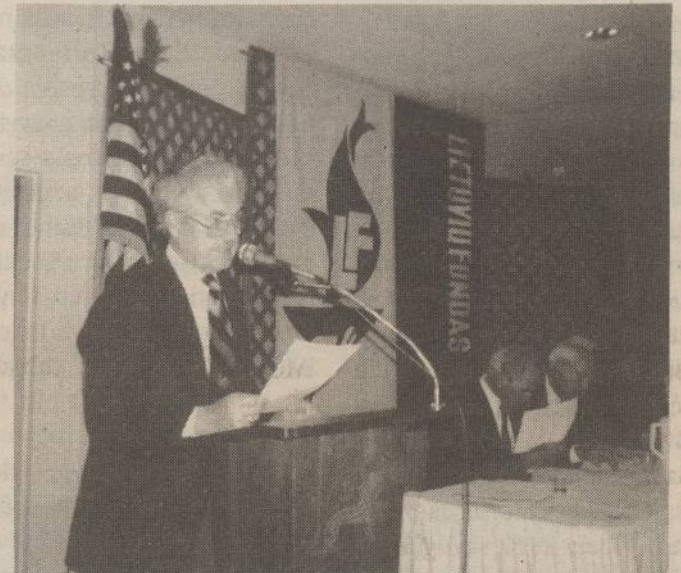
Diskusijose dalyvavo ir klausimus teikė Vytautas Zalatorius, Jonas Juodvalkis, Teodoras Blinstrubas, Regina

Narušienė ir kt. Kalbėjo ir LF igaliojinti Ohio valstijoje – Dalia Puškorienė, kuri papasakojo apie LF veiklą Klivlende. Beje, ji buvo išrinkta ir į naująją kontrolės komisiją.

Daugiausia sujudimo sukėlė klausimų ir pasiūlymų dalyje pateiktas balsavimo metodo pakeitimo projektas, (Nukelta į 7 psl.)

LF Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas
E. Šulaičio nuotr.

Dr. Antanas Razma, LF įkūrėjas ir dabartinis Patikėtinių tarybos pirmininkas
E. Šulaičio nuotr.

Suvažiavimą sveikina LF igaliojinti iš Klivlendo Dalia Puškorienė
V. Jasinevičiaus nuotr.

LF Tarybos ir Valdybos narė R. Steponavičiūtė skaito mirusių fondo narių sąrašą
V. Jasinevičiaus nuotr.

Suvažiavimo spaudos komisija: Aldona M. Jurkutė, Edvardas Šulaitis, Bronius Juodelis, Juozas Končius
Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

34-ASIS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 6 psl.)

apie kurį paaiškino adv. Vytenis Kirvelaitis. Jis pasiūlė naują direktorių rinkimo procedūrą ir nurodė, kad reikėtų rinkti korespondenciniu būdu iš Nominacijos komisijos pateiktų 6 kandidatų išrenkant 6 narius dar prieš suvažiavimo datą. Tačiau šis projektas sulaukė aštrių pasisakymų ir daugumas kalbėjusiųjų buvo prieš tokį pakeitimą. Įtikinamiausiai tam priešinosi dr. Petras Kisieličius, kuris teigė, kad LF yra visuomeninė

įstaiga ir nėra reikalo jai priimti finansinių bendrovių procedūrų. Rankų pakėlimu buvo nutarta pasilikti prie senosios tvarkos.

Šiame suvažiavime buvo renkami 6 kadenciją baigusieji nariai. Buvo perrinkti ankstesnieji direktoriai: dr. Gediminas Balukas, Daina Kojelytė, Vaclovas Momkus, Algirdas Ostis, dr. Antanas Razma ir dr. Jonas Valaitis. Taigi perrinkta trečdalis iš 18 Tarybos narių. Į Revizijos komisiją be jau minėtos

D. Puškorienės dar pateko iki šiol buvusieji – Pijus Stončius ir Romas Kronas.

Pabaigoje buvo perskaitytas nutarimas, kurio antrame punkte sakoma: "Suvažiavimas prašo visus lietuvius padėti LF Tarybai ir Valdybai kuo greičiau pasiekti 10 milijonų pagrindinį kapitalą, kad LF galėtų daugiau remti lietuviškąjį švietimą, kultūrą, jaunimą ir kitus svarbius išsivijos ir Lietuvos reikalus".

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS IŠEIVIJOJE 14-ASIS SUVAŽIAVIMAS

(spausdinama sutrumpintai)

Balandžio 12-13 dienomis Vytauto Didžiojo rinktinės Šaulių namuose įvyko Lietuvos Šaulių sąjungos išsivijoje (LŠSI) 14-tas visuotinis dalinių atstovų suvažiavimas. Jame dalyvavo 76 atstovai iš 14 dalinių.

Suvažiavimą pradėjo LŠSI vadas Mykolas Abarius, tardamas, kad visi turime būti vieningi, paduoti vieni kitiems rankas ir, dirbdami kartu, padėti Lietuvai. Jis sakė: "Mūsų gretos mažėja, bet neturime nusiminti. Džiaugiamės, kad Lietuvoje Šaulių sąjunga yra atsikūrusi ir stiprėja. Lietuva laukia iš mūsų konkrečių nuoširdžių patarimų ir bendradarbiavimo".

Į Garbės prezidiumą pakviesti: J.E. vysk. Paulius Baltakis, sąjungos kapelionas kun. Alfonsas Babonas, Lietuvos Šaulių sąjungos vadas Rimvydas Mintautas, L.Š.S. moterų komercinio centro vadės pavaduotoja Marytė Sėjūnaitė, LŠS Vilniaus rinktinės vadas Rimtautas Vrebliauskas, Ramovėnų vadas Edmundas Vengianskas ir LŠSI vadas Mykolas Abarius. Posėdžiui pirmininkavo Centro valdybos jūrų šaulių vadovas E. Vengianskas ir Centro valdybos pirmasis vado pavaduotojas Juozas Mikulis. Sekretoriavo Zita Bagdžiuvienė ir Valdas Kerulis.

Suvažiavimo šaulius ir svečius žodžiu sveikino J.E. vysk. Paulius Baltakis, sąjungos kapelionas kun. A. Babonas. Mažosios Lietuvos rezistencijos sąjūdžio vardu sveikino Algis Regis. Rita Šakinienė pasveikino suvažiavimo dalyvius naujųjų sąjungos narių vardu. Sveikinimo žodį tarė LŠSI kontrolės komisijos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Sveikinimai raštu gauti iš Lietuvos Seimo pir-

mininko Vytauto Landsbergio, Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko, Lietuvos kariuomenės vado gen. J. Andriuškevičiaus, Lietuvos ambasadoriaus dr. Alfonso Eidinto, buvusio konsulo Jungtinėse Tautose Aniceto Simučio, generalinio konsulo Niujorke dr. Petro Anuso, Lietuvos gynybos atašė Vašingtone majoro Valdemaro Serapino, gynybos atašė Danijoje Jono Gečo, LŠSI garbės nario prof. dr. Vaidelučio Montaičio, Garbės konsulės Klivlende Ingridos Bublienės ir daugelio kitų.

Po trumpos pertraukos prasidėjo antroji suvažiavimo dalis. Rezoliucijų komisiją sudarė: Onutė Abarienė, Rimgaudas Švoba ir Regina Juškaitė. Priimta darbotvarkė. Priimtas praeito suvažiavimo protokolas. Po to išklausyti Centro valdybos narių ataskaitiniai pranešimai. M. Abarius pranešė, kad visas keliones apmokėjo savo lėšomis, o ne iš Centro valdybos pinigų. Tai patvirtino ir kontrolės komisijos pirmininkas Kęstutis Miklas, kuris pranešė, kad knygos vedamos tvarkingai. Garbės teismo pirmininko S. Jokubaičio pranešimą perdavė Petras Jonikas, pranešdamas, kad nuo praeito suvažiavimo negauta skundų ar bylų.

Vadas M. Abarius pranešė, kad sąjungoje šiuo metu yra 902 šauliai, kurie sudaro 22 dalinius Amerikoje, Australijoje ir Kanadoje. Jis prašė, kad visi daliniai sąžiningai sumokėtų nario mokestį. Australijoje yra septyni daliniai, bet atsiliepimai gauti tik iš vieno.

Vyko diskusijos dėl pranešimų. Buvo pasiūlyta arba sujungti Australijos šaulius su Lietuvos šauliais arba nuvažiuoti ir atstatyti dalinius. Diskutuota apie LŠSI statuto pritaikymą šiam laikui. Sudaryta komisija, kuri

dar nagrinės statutą ir pasiūlys, ką reikia pakeisti. Jūrų šaulių ženklai liks tie patys. Kiti ženklai bus suvienodinti kaip Lietuvoje.

Įvyko valdybos rinkimai. Naująją 1997-2000 m. valdybą sudaro: vadas Mykolas Abarius, kapelionas kun. Alfonsas Babonas, I-asis vado pavaduotojas Juozas Mikulis, vado pavaduotojas Jonas Šostakas, vado pavaduotojas Kanadoje Petras Jonikas, sekretorė Onutė Abarienė, izdininkas Leonas Petronis, moterų vadė Anelė Kirvaitytė, jūrų šaulių vadas Stasys Sližys, spaudos informacijos vadovė Regina Juškaitė, fotokorespondentas Balys Telyčėnas, jaunimo reikalų vadas Šarūnas Mingėla, patarėjas sąjungos teisiniuose reikaluose Stasys Jokubaitis ir kontrolės komisijos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Suvažiavimo dalyviams buvo pristatyti Garbės nariai. LŠS vadas Rimvydas Mintautas įteikė žymenis ir medalius šiems šauliams: Onutei Abarienei, Matui Baukiui, Kaziui Česnai, Juozui Kinčiui, Kęstučiui Miklai, Jonui Šostakui, Alfai Šukiui, ir Sofijai Tamuliaviutei-Ferro. Rezoliucijas perskaitė Regina Juškaitė. Jos buvo priimtos plojimais.

R. Mintautas buvo pakviestas apibūdinti dabartinę šaulių veiklą Lietuvoje. Šauliams priklauso 5000 asmenų. Kai Lietuva buvo pavojuje, sąjunga turėjo daugiau kaip 7500 šaulių. Jeigu Lietuva pašauks, tai daugiau ateis padėti. Didelis dėmesys skiriamas jaunajai kartai. Iš kilo klausimas apie šaulių namus Kaune. Šie namai nėra gražinti šauliams. Centro valdyba ir Vytauto Didžiojo rinktinė naudoja antrąjį aukštą. Pirmasis aukštas nuomojamas įvairioms organizacijoms.

Vakare įvyko iškilmingas banketas Šaulių Namuose, kuriame dalyvavo apie 160 dalyvių. Grojo Kosto Ramanausko Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės orkestras.

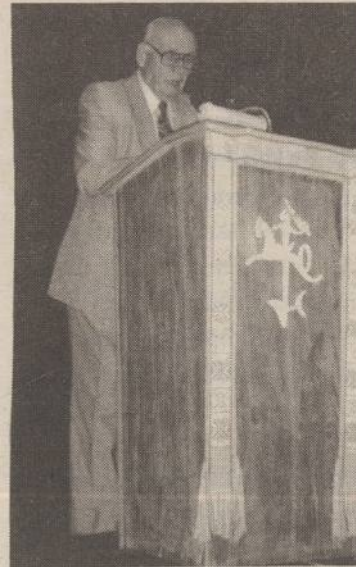
Balandžio 13 d. Brighton Park Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje šv. Mišias aukėjo Jo Ekscelsija vyskupas Paulius Bal-

takis kartu su vyr. kapelionu kun. A. Babonu ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės kapelionu kun. Fabijonu Kirceliu.

Suvažiavimą pavyzdinčiai globojo Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė. Jo dalyviai išsivežė gerus prisiminimus.

Regina Juškaitė

VALENTINAS GUSTAINIS – VIENAS IŠ KORPORACIJOS NEO-LITHUANIA STEIGĖJŲ

Vytautas Abraitis

(spausdinama sutrumpintai)

1922-tais metais, kai buvo įsteigta Korp! Neo-Lithuania aš buvau tik 6 metų amžiaus, todėl mano žinios apie Valentimą Gustainį yra tos, kurias įgijau iš vyresniųjų kolegų neolituonų, 1934-tais metais įstojęs į korporaciją junjorų, atseit narių-kandidatų. Kitas žinias pasisėmiau iš Lietuvos spaudos, žurnalo "Akademikas" ir leidinių, skirtų paminėti Neo-Lithuania sukaktis: "Neo-Lithuania dešimtmetis 1922-1932 metais" bei korporacijos leidinio "Neo-Lithuania 1922-64 metais".

Mano asmeniškai pažintis su a.a. Valentinu Gustainiu buvo tik atsitiktinė. Pirmą kartą susitikau kaip junjoras, įpareigotas įteikti jam kvietimą į korporacijos metinį balių. Vėliau, po trejeto metų teko tik trumpai pasikalbėti visų korporacijos narių renginyje, vadinamame "Alučiu", jau kaip senjorui ir net valdybos nariui.

Tautiškų idėjų Lietuvos studentijoje realizavimo tėvais neabejotinai buvo Valentinus Gustainis ir Bronius Banaitis, tas idėjas įvairiais aspektais įforminę studentų tautininkų korporacijoje Neo-Lithuania.

Jau 1920-21 metais V. Gustainis ir B. Banaitis projektuoja įkurti Kaune aukštųjų kursų studentų tarpe tautiškų idėjų organizaciją. Įvairios aplinkybės sunkino tų idėjų realizavimą, ypač vienam iš jų studijuojant Heidelbergo, o antrajam –

Dammstate. Nežiūrint to, juodu intensyviai laiškais ir atostogų metu, asmeniškų susitikimų proga diskutuoja tautiškų idėjų organizacijos reikalingumą ir reakciją dėl jos studentų tarpe. Šių susitikimų ir susirašinėjimų metu juodu sutaria, kad Gustainis parašys straipsnį apie tai, kad studentija per daug dėmesio kreipia į politines klerikalizmo idėjas, kurioms atstovauja ateitininkai, ir kosmopolitinės idėjas, atstovaujamas aušrininkų-varpininkų. Tačiau per mažą dėmesio ji kreipia į lietuvių tautos ir valstybės pirmumą. Toks V. Gustainio straipsnis tilpo 1922 metų ankstyvą pavasarį "Lietuvių balse", antrašte "Politinės srovės ir universitetas". Straipsnis susilaukė labai gyvų reakcijų, suprantama, neigiamų – iš ateitinkų ir varpininkų, bet lygia-grečiai ir labai teigiamų – iš neutralios studentijos. Bendra išvada buvo tokia, daugelio išreikšta V. Gustainiui spaudoje, žodžiu ir raštu: "Tu parašei, kaip mes galvojame ir jaučiame".

Ir iš tiesų po V. Gustainio straipsnio greitai atsirado dar 11-kos studentų būrys, pasiryžęs prisidėti prie studentų tautininkų organizacijos įsteigimo. Norimai kurti organizacijai reikėjo įstatų, kad ją įregistruotų universiteto senate. Prieš išeinant į viešumą, reikėjo ir deklaracijos visuomenei. Reikėjo nustatyti ir kuriamos organizacijos formą, pritaikytą studentijai. Visus tuos paruošiamuosius darbus atliko Valentinus Gustainis ir Bronius Banaitis.

Ir štai po deklaracijos paskelbimo, paruoštų įstatų ir obalsio *pro patria* priėmimo, 1922 metų lapkričio 11 dieną 13 studentų įsteigia Lietuvių Studentų Tautininkų korporaciją Kaune. Ji be jokių sunkumų įregistruojama universitete. Pavadinimas "Neo-Lithuania" prijungtas 1923 metais.

Kiek brandi buvo toji tautiška sėkla, pasėta ir išpuoselėta V. Gustainio ir B.

(Nukelta į 8 psl.)

VALENTINAS GUSTAINIS – VIENAS IŠ KORPORACIJOS NEO-LITHUANIA STEIGĖJŲ

(Atkelta iš 7 psl.)

Banaičio, puikiai įrodo ir tai, kad jau 1923-metų ankstyvą pavasarį prie tų 13-kos originalių korporantų-steigėjų prisijungė nauji 25 korporantai. Korporacijos "Neo-Lithuania" augimas ir stiprėjimas dideliais šuoliais tęsėsi iki 1940 metų, pasiekęs iki 400 narių.

1923 metais, V. Gustainiui vadovaujant korporacijai, buvo įvesta eilė naujovių. Prie korporacijos vardo L.S.T prijungtas pavadinimas "Neo-Lithuania", įvesti korporacijos ženklai – kepuraitės ir juostos, dėl kurių taip šaipėsi ateitininkai, vėliau patys juos priėmė. Pašventinta korporacijos vėliava, prie kurios korporantai, priimti tikraisiais nariais – senjorais, turėjo priklausę prisiekti. Priesaiką parašė Valentinas Gustainis. Ši priesaika aiškiai ir

trumpai apibūdino, kas yra neolituanas.

Todėl ją čia ir cituoju: *"Aš priimdamas Neo-Lithuanijos ženklus, iškilmingai ir visu rimtumu pasižadu, kiek tik tęsėsiu, ruoštis į gyvenimą ir darbą PRO PATRIA, saugoti ir ginti tautinę savo ir savo Tėvynės Lietuvos garbę, visuose darbuose vaduotis tautiniais ir tikibiniais doros principais ir laikytis broliško solidarumo su akademijos draugais ir filisteriais. Tik man, Dieve, padėk!"*

Po 50-ties metų nuo Neo-Lithuanijos uždarymo 1940 metais (iki šios dienos jai negrąžinti jos pačios narių statyti rūmai), korporacija atsikūrė 1990 metais atkurtame Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vadovaujant seniesiems neolituonams ir

filijoms. Apie jos ateities sėkmę šiandien dar sunku spėlioti. Dieve, padėk jiems pergyventi visus sunkumus. Šių dienų studentai yra kitojie, nei 1922-1940 metų studentija. Bet ir dabar drįstu tvirtinti, kad, jei visose dabartinės Lietuvos aukštosiose mokyklose atgimtų ta dvasia ir ryžtas, kuriuos 1922 metais studentams įžiebė V. Gustainis ir B. Banaitis, tai per trumpą laiką dingtų tas 30-ties partijų skaičius Lietuvoje. O ir dabartinė Lietuvos gyvenimo struktūra pasikeistų į tą, kurią prezidentas Kennedy savo kalboje į Ameriką yra pasakęs: "Nežiūrėk į tai, ką tau duos tauta (valstybė), žiūrėk, ką tu tautai valstybei gali duoti". Tai citata, atitinkanti Neo-Lithuanijos obalsui "Pro Patria" (Už Tėvynę).

monė: "Jūs turite pasirinkti vieną iš tų chirurgų ir pasinaudoti jo patarimu.

Tiesa, pateikdamas chirurgui kategoriškus, tiesius klausimus, greičiausiai negausite tokių pat "juodai – baltų" atsakymų, nes ir pats gydytojas jų tiksliai nežino. Reikia tikėtis, kad jis tik išdėstys galimybes jums suprantamais žodžiais. Neužmirškite, kad galutinis sprendimas yra jūsų. Net ir gavus blogą žinią, negalima reikauti iš gydytojo, kad jis pasakytų, kiek dar liko gyventi. Yra gydytojų, kurie pasako "tiksliai" datą, bet jei atsirastų naujų vaistų ar kitų gydymo būdų, ta data praeis ir žmogus nustebęs gyvens ir toliau.

Po operacijos, jei pacientas buvo užmigdytas, jis bus nuvežtas į gretimą patalpą, kuriose atsibus ir atsigaugs. Jis dar bus anesteziologo žinioje, kol pilnai atsigaugs ir viskas nusiramins. Jei ligoniui buvo padaryta labai sudėtinga ir ilga operacija, arba jei jo pulsas arba kraujo spaudimas dar yra nelygus, jis gali būti perkeltas į specialios priežiūros – reanimacijos arba intensyviosios terapijos – skyrių (angliškai: "Intensive care"). Čia jis dar bus prijungtas prie įvairių aparatų, kurie seks jo širdies veiklą, kraujo spaudimą, kvė-

pavimą ar inkstų veikimą. Jei operuoti kraujo indai, bus rūpestingai stebima kraujo apytaka kojose.

Pacientas gali būti laikomas reanimacijos skyriuje kelias valandas arba net kelias dienas. Kai jis pakankamai atsigaugs, bus sugrąžintas į savo lovą ligoninėje. Greičiausia dar tą patį vakarą po operacijos ateis seselės ir negailėstingai iškels jį ar ją iš lovos ir lieps pavaikšioti arba bent pastovėti šalia lovos. Jei pacientas yra nepatenkinamas dėl tokio seselių elgesio ir garsiai ginčijasi, tuo geriau, nes jis kalbėdamas turi giliau įkvėpti, negu įkvėptų ramiai gulėdamas. Jei jis turėjo tik išvaržos ("trūkio") operaciją, jam greičiausia duos valgyti ir išleis namo.

Grįžęs į namus, jei operacija praėjo be kokių netikėtumų, pacientas atgaus jėgas ir galės daryti tai, ką jis darydavo seniau. Dažnai po poros savaitių pacientas jau jaučiasi visai gerai, bet pradėjęs dirbti, pajunta, jog stokoja ištvermės: kasdieniniai uždaviniai atrodo neįvykdomi. Tai priklauso nuo paciento galvosenos. Jei jis turi svarbių planų, tikriausia atsigaugs greičiau. Bet jei leis dienas lovoje ar prie televizoriaus, tokia būseną gali užtrukti ilgai.

Daktaro A. L. Čepulio priimamasis CHIRURGIJA AMŽIUI ŽENGIANT

Ar reikia atsisakyti operacijos todėl, kad žmogus jau yra senas? Skaičius operacijų, atliekamų žmonėms, vyresniems kaip 65 m., per paskutinį dešimtmetį padidėjo nuo 19% iki 30%. Šie pokyčiai liudija, kad vyresnio žmonės pakelia jas pakankamai gerai. Operacinis gydymas palengvina šių žmonių gyvenimą.

Chirurgijos ir anesteziologijos pažanga per paskutiniuosius 40 metų yra nepaprasta. Senoji Aberdeno kaukė ant nosies ir eterio lašai, naudojami pacientui užmigdyti, pakeisti į labai sudėtingą anestezijos mašiną, kuri itin tiksliai tiekia deguonį ir migdomuosius vaistus, tuo pat metu nuolat matuodama paciento kraujo spaudimą ir deguonies kiekį kraujyje.

Naudojant laparoskopą, vietoj ilgo piūvio šiandien yra padaromi keli mažyčiai, o chirurgas mato savo darbą televizijos ekrane. Laparoskopas yra optinis instrumentas, kuris operacijos metu yra įvedamas į vidurius, krūtinę ar kitą kūno vietą. Viena to instrumento gale yra mažytis lęšiukas ir stipri šviesa, o kitas prijungtas prie televizijos aparato.

Įvairūs instrumentai yra įvedami per mažesnius piūvius. Su jais galima piauoti audinius, juos siūti ar patraukti į šoną. Galima išvirkš-

ti skiedinio ir plauti operacijos lauką, o kitu taku išsiurbti visą nereikalingą skystį. Pacientai labiau pasitiki operacijų sėkme ir jiems buvimas ligoninėje nėra mirties sprendimas.

Žinoma, daug kas priklauso nuo paciento pasitikėjimo gydytoju ir jo ateities planų. Pavyzdžiui viena 82 metų moteris buvo priimta į ligoninę su trūkusia skrandžio žaizda. Tokiame amžiuje mirtingumas nuo šios ligos buvo ne mažiau kaip 30%. Paaiškinus, kokia operacija jos laukia ir kiek truks operacinis gydymas, pacientė neklausė, ar ji išlaikys, bet pasakė, kad už trijų savaičių jos laukia kelionė į Tolimuosius Rytus. Todėl ji teiravosi, ar galės keliauti. Atsigavusi po operacijos, pacientė stengėsi tuoj atsistoti ant kojų ir ruoštis kelionei. Ji išvažiavo į tolimą kelionę laiku, o grįžusi pasakojo, kad jai buvo viskas įdomu. Žodžiu, ji elgėsi taip, lyg operacijos visai nebuvo.

Kai kurie skubūs atsitikimai neleidžia laukti ir operuoti tenka nedelsiant. Tokių operacijų mirtingumas yra žymiai didesnis, lyginant su tais atvejais, kai operuojama nelaukiant, kol paciento būklė pasidarys kritiška. Operacijos nereikia atidėlioti vien todėl, kad pacientas yra jau vyresnio amžiaus. Kitos li-

gos, kaip širdies negalavimai ar diabetas, gali labai apsunkinti operaciją, o kartais net gali tekti jos atsisakyti ir ieškoti kitų kelių. Pavyzdžiui, tulžies pūsle, kurioje atsirado akmenų, žymiai lengviau operuoti, kai viskas ramu, negu vėliau, kai ji supūliuoja ir prasideda stiprus uždegimas.

Senesniame pacientui svarstant apie operacijos reikalingumą, pirmiausia reikia kiek galima geriau išsiaiškinti ar jo būklė, nedarant operacijos nepablogės, ar vėliau neatsiras rimtų komplikacijų. Būtina įvertinti bendrą paciento sveikatos būklę, pačios operacijos sudėtingumą ir pagaliau jo ateities planus: ar žmogus dar turi kūrybinių idėjų ir dalyvauja visuomeniniam darbe, ar jis tik "energingas" žiūri televizijos laidas. Žmogus, kurio gyvenimas yra pasyvus, turės daugiau problemų, atsigaudamas po operacijos.

Pacientas turi pasitikėti savo chirurgu. Tai, žinoma, nereiškia, kad reikia atsisakyti savo nuomonės, bet jis turi suprasti, kad gydytojo nuomonė gali nesutapti su jo norais. Kartais ateina pas chirurgą pacientas ir sako, kad jis jau lankėsi pas keturis gydytojus ir jie suteikė įvairių žinių, bet visi galų gale sakė, jog reikia operuotis. Pacientas klausia: "O ką jūs galvojate? Mano – penktoji – nuo-

ATSAKYMAI Į REDAKTORIAUS KLAUSIMUS

1. Kokias operacijas dažniausia tenka daryti vyresnio amžiaus žmonėms?

Lūžusių kaulų ir sąnarių, ypač klubo ir kelio, operacijos yra žymiai dažnesnės vyresnio amžiaus žmonėms. Amžiui žengiant, pasirodo osteoporosis (kaulų mineralų mažėjimas, sąlygojantis kaulų silpnėjimą) ir didžiųjų sąnarių susidėvėjimas. Operaciniu būdu yra įdedami nauji metalo-plasmasės sąnariai ir žmogus gali toliau be skausmo judėti.

Vėžio operacijas taip pat dažniau tenka daryti vyresnio amžiaus pacientams. Žmogus kartais rūko 20 metų ar dar ilgiau, kol išryškėja plaučių vėžys. Tulžies ir tulžies takų operacijos taip pat dažniau būdingos vyresniui amžiui. Arteriosklerozės palieti kraujo indai reikalauja operacijos tik pagyvenusiems.

2. Kokios yra svarbiausios operacijų ypatybės, operuojant vyresnio amžiaus asmenis?

Vyresnio amžiaus pacientą ruošiant operacijai, ypač atkreipiamas dėmesys į širdį, kraujo apytakos sistemą, įvairias galimas chroniškas ligas (cukraligę ar inkstų sutrikimą). Anesteziologas,

ruošdamas ligonį operacijai, rūpestingai peržiūri įvairius tyrimų rezultatus, kardiologo ar vidaus ligų gydytojo išvadas.

Be abejo, chirurgas mato amžiaus sąlygojamus pakitimus paciento audiniuose taip, kaip mes visi matome suplonėjusią ir susiraukšlėjusią odą, palinkusią nugarą. Bet jo tikslas yra pasiekti vėžio paliestą kūno dalį ar lūžusį kaulą nežiūrint, per kuriuos audinius jis turi praeiti.

3. Kokios svarbiausios operuotų vyresnio amžiaus asmenų pooperacinio laikotarpio ypatybės, lyginant su jaunesnio amžiaus asmenimis?

Mažėjant kraujo apytakai ir keičiantis jungiamiesiems audiniams po oda, gimimas yra lėtesnis, bet piūviai, juos teisingai susiuvus, sugyja be sunkumų. Gydant lūžusį kaulą, stengiamasi kuo anksčiau nuimti gipsą, kad nebūtų pakenkta gretimų sąnarių lankstumui ir kad nemažėtų kaulų mineralai ir nesilpnėtų kaulai. Vyresnio amžiaus paciento žaizdų ar kaulų gijimas, palyginus su jaunu žmogumi, yra kiek lėtesnis, bet jei nėra kokių antrinių ligų, kaip cukraligės ar kraujo apytakos sutrikimų, viskas sugyja dažniausia be sunkumų. (Bus daugiau)

KUR PRIEŽASTIS?

Vladas Vijeikis

Mano draugas Florijonas labai išdidžiai pareiškė:

– Aš žinau, kodėl Lietuvoje ekonomika labai šlubuoja, kodėl bankai griūva, kaip kortų nameliai. Žinoma, svarbiausia, kad bankuose ir valdžioje sukčiai įsiveisė. Bet yra dar viena priežastis.

Florijonas šypsojosi, kaip pilnatis mėnulis. Po ilgos "žanginės kalbos, jis pasakė:

– Štai dienraštis iš Lietuvos – "Lietuvos rytas". 52 puslapiai smulkiais raidėmis pripildyti. Kai kur reikėjo padidinio stiklo. Bet čia jau mano asmeniniai nepritekliai. Reikės stiprius akinius išigyti. Taigi tą laikraštį skaičiau ir laikrodį šalia pasidėjau. Kiek užtruko? 18 valandų ir 22 minutės.

– Florijonai, tu per daug atidžiai skaitai. Galėjai skelbimus praleisti.

– Kaip tai? – Florijonas beveik supyko, – žmonės moka už skelbimus, o tu sakai, kad jų nereikia skaityti. Tai už ką tie žmonės moka? Mano apskaičiavimu ir kitų specialistų nuomone, žmogui reikia miegoti apie aštuonias valandas. Taigi jeigu tu dar prisimeni iš pradžios mokyklos apie sudėtį ir atimtį, tai pamatysi, kad laikraščiams perskaityti nebeužtenka 24-ių valandų. Tai kas liko darbui? Na kokiam buvusiam kolhozninkui gal nebūtina laikraščius skaityti, bet bankininkams, biurokratams ir kitiems sukčiams būtina. Tad darbui visiškai nebelieka laiko.

Štai matai, kodėl finansinė padėtis bloga. Tik baisu, kad per kultūrą nukentčia finansai. O be finansų kultūros nepalaikysi. "Dirvą" perskaityti užtrunka keturias valandas. Taigi tik apie 35 minutes per dieną. Dar palie-

ka daug laiko darbui ir miegui. O perskaitęs "Lietuvos rytą", nė kiek nesi gudresnis, negu perskaitęs "Dirvą".

Kadangi Florijonas iškėlė dar man negirdėtą veiksmą – skaityti laikraštį ir žiūrėti į laikrodį – tai ir pats pabandžiau patikrinti. Ap-skaičiavimai buvo teisingi: beveik minutė į minutę. Kitą kartą paklausiau Florijoną:

– Kaip tu sugebi perskaityti laikraštį iš Lietuvos?

Florijonas nusišypsojo labai kreiva šypsena.

– Labai paprastai. Kadangi daugumos straipsnių vistiek nesuprantu, tai perskaitau tik antraštes. Tie lietuviški žurnalistai matyt gauna atlyginimą už eilutes. Tik visai neaišku, ką jie nori pasakyti. O kadangi litas – labai nukritęs, tai reikia prirašyti daug eilučių, kad išlaikytum dviasį kūne. Štai kodėl aš paskaitau tik "antgalvį", na gal dar porą eilučių ir sužinau, kad ... vistiek nieko nesužinosiu. Tokiu būdu laikraštį perskaitau labai greitai. Visiems gerai. Žurnalistai gauna litus, o aš neatsilieku nuo tėvynės.

Bet tu pagalvok, kiek medžių reikia iškirsti, kad tiems laikraščiams popieriaus prigamtų?! Jei taip eis toliau, tai Lietuvoje medžių nebeliks. Pribaigs ir Baranausko Anykščių šilėlių. Net apykreivių pušelių neliks. Net tokia turtinga Amerika ėmė popierių taupyti: seną perdirbinėja į naują. Laimei, kad iš Amerikos daug talpintuvų visokios literatūros siuntėme. Gal iš jos galėtų naujo popieriaus pasigaminti? Bet tokiais šuoliais žygiuojant, neužteks.

Florijonas gerokai nukabino nosį. Taip jam gaila Lietuvos medžių. Nuraminimui griebiausi paskutinio šiaudo.

– Nenusimink, Florijonai, Lietuvoje iš runkelių gamino cukrų, o iš jų išspaudų naminę varė. Sugalvos iš išspaudų ir popierių gaminti, tad medžiai vėl žaliuos. Ir Anykščių šilėlis atžels.

– Kol saulė užtekės, rasa ir akis išės.

Na, su senolių išmin-timi nepasiginčysi.

ŠVININĖS MINTYS

Gerai žinome, kad švinas – gana minkštas, sunkus, net nuodingas. Ne ką geresnės ir "švininės mintys". Nežinia, iš kur jos į mūsų kalbą pateko. Pasiklausykite:

"Statybininkai kelių metų bėgyje viešbučio statyti nebaigė."

"Trijų savaitių bė-

gyje choristų nuotaika krito."

"Valandos bėgyje viskas bus užbaigta."

Kuriam galui tas valandas, savaites ir net metus lyg vagonus ant bėgių statyti? Sakykime žmoniškai: per kelis metus, per tris savaites, per valandą...

"Dirvos" novelės konkurso laimėtojai

K A I N A

Lina Bubliauskaitė-
Jukonienė

(Tęsinys)
– Dėde... draugas... kad tikrai..., – verkdamas kalbėjo Juozas.

Į pokalbį įsiterpė ir kaimynė:

– Prieteliau, būk žmogus, nežudyk vaiko. Lieka vienas kaip pirštas, o tu dar su savo grasinimais... Būk žmogus, juk iš vieno kaimo esame. Nepabėgs tas valsčius.

– Koks aš tau prietelias? Banditai jums prieteliai, o ne aš. Aš tik vykdu išsaky-mą. Jeigu neatvesiu, ir man bus..., – stribas brūkstelėjo sau pirštu pakaklėn.

Įėjo į mamos kambarį, pažiūrėjo į ligonę. Jo veide šmėkstelėjo lyg ir užuojauta, bet jis greitai susivaldė:

– Tai... kad nieko. Aną dieną irgi taip atrodė. Juozą man reikia atvesti būtinai. Pats neatėjo, tai dabar... Einame. Greičiau nueisime, greičiau grįši.

– O jeigu negrįšiu..., – suabejojo Juozas.

– Tai jau tavo reikalas...

Juozas pažiūrėjo į kaimynę.

– Eik, Juozeli, kad jau taip...

Stribyne Juozą nuvedė iš karto pas Kovalioją. Kambaryje vėl liko dviese. Patylėjo.

– Tai matai, Kazėnai, kaip išėjo su tavo šeima. Ir vis per tuos banditus brolius, per tarybų šalies išdavikus.

"Jie ne išdavikai", – norėjo sušukti Juozas, bet neaiški jėga sulaukė jį.

Kovaliovas tęsė:

– Va, ir su mama blogi reikalai... Juk gaila tau mamos? – Jis stebėjo Juozo veidą ir skaitė kaip atverstą knygą.

Juozas nenumanė, negalėjo numanyti, kas jo iš tikro laukia... Jis negalėjo žinoti, kad tai – baisiau už brolių ir mamos mirtį...

– Matau, gaila tau mamos. O galėjote puikiai gyventi. Trys vyrai šeimoje. Kolūkyje tokia jėga. Dirbtumėte tarybų šalies labui. O dabar... Mama greitai mirs, o tu – banditų brolis. Manai paglostysim? Bet..., – Kovaliovas tiriančiai apžiūrėjo Juozą, – yra vienas kelias. Dar galėtum išpirkti brolių ir mamos išdavystę...

To jau Juozui buvo per daug. Mama – mirties patale, o ją dar išdavike vadina?!

– Mano mama – ne išdavikė! Ji nieko neišdavė! – pašoko nuo taburetės Juozas. Jis visas virpėjo, o ašaros nesusilaikomai tekėjo upeliais.

Kovaliovas sėdėjo ramiai, tarsi neišgirdęs Juozo

žodžių. Tik prasivėrė kambario durys ir vėl užsidarė, o Kovaliovas kalbėjo toliau:

– Tarybų valdžia ir komunistų partija atleidžia tiems, kurie gailisi ir nori išpirkti savo kaltę.

– Kokia ta mano kaltė? – išdrįso paklausti Juozas.

– Tau dar aiškinti reikia? – Kovaliovo žvilgsnis dūrė kaip peiliu. – Tau dar aiškinti reikia? – pašoko Kovaliovas. Užsirūkė papirosą, vėl atsisėdo.

– Gal dūmą užtrauksi? – paklausė ramesniu balsu.

– Aš nerūkau.

– Pamiršau, tu juk inteligentas, gimnazistas...

Kovaliovas parūkė, patylėjo.

– Tai va, – trinkelėjo delnu į stalą Kovaliovas. – Dirbsi mums. Nėra kada man su tavim terliotis, kaip su kokia merga. Dirbsi mums.

– O ką reikės dirbti? – patikliai paklausė Juozas.

– Kai reikės, sužinosi. O dabar padėsi surasti tavo brolių Adomą.

– Nepadėsiu! – nepajuto, kaip sušuko Juozas.

Kovaliovas išplėtė akis:

– Nepadėsi?

– Nepadėsiu. Savo brolio išdaviku nebūsiu.

Tuo metu į kambarį įėjo stribas ir kažką pašnibždėjo Kovaliovui į ausį. Šis nudžiugo:

– Gerai, labai gerai, – ir vėl kreipėsi į Juozą. – Tai, sakai, nepadėsi?

– Mama mane pra-keiktų. Išdavystės ji neatleis-tų niekada.

– "Išdavystės"? Ne, brolyti, čia ne išdavystė. Tau tik suteikiama proga sutvarkyti savo gyvenimą. Ar tu dar nesupranti, kokioje padėtyje atsidūrei? Taip... man tik ką pranešė, kad tavo mylimoji mamytė nuėjo paskui sūnelį...

– Jau? – tik tiek te-galėjo ištarti Juozas.

– Jau.

– Leiskite man eiti, viršininke, – maldavo Juozas.

– Po laidotuvių pats ateisiu.

– Leisti? Ne, vyruti, arba darysi, kaip man reikia, arba iš čia jau nebeišeisi. Pasirink. Va, čia tau reikia pasirašyti ir gali eiti.

Juozas nustebo...

– Bet gi čia nieko nėra, baltas lapas. Po kuo turiu pasirašyti?

– Tau ir nereikia žinoti. Pasirašyk – ir viskas.

– Nepasirašysiu. Aš

nežinau, po kuo pasirašau.

– Och tu, piemengaly! Aš su juo gražiuoju, o jis dar...

Kovaliovas šuktelėjo į koridorių:

– Išveskite į kamerą! Bet pirmiau banditų broliukui kai ką parodysime.

Į kambarį įvedė vyriškį, sunkiai besilaikantį ant kojų. Už pažastų jį prilaikė du stribai. Veidas buvo ištinęs ir kruvinas. Vyras viena akimi nematė. Juozas šio vyro nepažino. Kovaliovas kreipėsi įvyriškį:

– Ar pažįsti šitą berną?

Kur dingo Kovaliovo mandagumas ir švelnumas?..

Vyras pažiūrėjo į Juozą ir sušvebeldžiavo.

– Tai... Juozas Kazėnas.

Tik dabar Juozas atsipeikėjo. Tai buvo progimnazijos mokytojas, kuriam Juozas perdavinėjo Adomo raštelius. Vargšas auklėtojas. Ką su juo padarė... Priekiniai dantys išmušti.

– O tu, piemengaly, pažįsti savo MOKYTOJĄ? – žodį "mokytoją" Kovaliovas ypač pabrėžė.

Juozas nesusigaudė, ką dabar jam daryti. Jeigu mokytojas prisipažįsta, tai gal... Ne. Dėl viso pikto jis geriau patylės.

Kovaliovas vėl kreipėsi į mokytoją...

– Kazėnas perdavinėjo tau banditų raštelius?

– Perdavinėjo..., – sušveplavo bedante burna mokytojas.

Baigta! Dabar jau baigta. Juozo laukia mokytojo likimas. O taip dar norisi pagyventi... pati jaunystė...

– Išveskite, – paliepė Kovaliovas stribams.

Kai vėl liko dviese, Kovaliovas skubėjo:

– Tai matai, herojau, mokytojas viską prisipažino, o tu? Nori būti geresnis už savo mokytoją? Kai "paglostysime" gerai.

Juozas net sudrebėjo, prisiminęs mokytojo nesenai matytą vaizdą. Tai neliko nepastebėta Kovaliovo.

– A, mat jį galas tą mokytoją. Man tikrai gaila tavo jaunystės, – veidmainiškai suokė enkavedistas. – Bet aš tau duodu galimybę pasirinkti. Pasirašai šį lapą ir eini laidoti mamos. Tai kaip? Nebijok, niekas nesužinos, kad padedi mums tvarką įvesti tarybų Lietuvoje. Jeigu nepasirašai... Matei savo mokytoją? Kaip sau nori... Adomą surasime ir be tavo pagalbos. Bet kas laukia tavęs, vyruti, tai ir sapne nepamatysi...

(Bus daugiau)

SPORTO ŽINIOS

IDOMUS GOLFO TURNYRAS

Kviečiame Klivlendo golfininkus dalyvauti įdomia-me George Perles turnyre Detroite, kurį rengia "Pagalba Lietuvai" komitetas. Turnyras įvyks penktadienį, birželio 13-tą dieną naujuose ir gražiuose "Golden Fox" golfo laukuose ir "Fox Hills" klube, Plymouth, Michigan. Kartu vyks ir kitos varžybos: kas numuš sviedinuką toliausiai arba arčiausiai prie vėliavėlės. Bus galima laimėti atostogas saulėtoje Floridoje.

Vakare bus pagerbti laimėtojai. Dalyvių laukia

kokteiliai, vakarienė ir šokiai. Programai vadovaus Algis Rugienius iš Čikagos. Šokiuose gros vienas iš populiariausių Detroito orkestrų "Sun Messengers". Registracija: iki gegužės 13 d. – 175 dol., o po šios datos – 200 dol. Dalyvavimas tik vakarienėje – 50 dolerių. Išsamesnes žinias apie šį renginį galima gauti iš Daivos Rugieniūtės, tel. (810) 642-7085 arba Roberto Boris, tel. (810) 682-0098.

George Perles yra labai garsus Michigano valstijos lietuvis, vadovavęs Mi-

chigan State universiteto amerikietiško futbolo komandai, o "Pagalba Lietuvai" komitetas siunčia į Lietuvą vaistus ir medikamentus. Iki šiol jau išsiuntė už 39 mln. dolerių.

Labai laukiame golfininkų iš Klivlendo ir kitų miestų. Bus proga ne vien tik gražią pavasario dieną pažaisiti golfą, bet kartu pabendrauti su pažįstamais ir paramti "Pagalbos Lietuvai" komiteto gerąjį darbą.

Daiva Rugieniūtė

STALO TENISO PIRMENYBĖS

1997-ųjų metų Šiaurės Amerikos Lietuvių stalo teniso pirmenybės įvyks gegužės 17 -18 dienomis, Jau-nimo Centre, 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL. Varžybas rengia Čikagos lietuvių sporto klubas "Krantas", ŠALFASS -gos Stalo teniso komiteto pavedimu.

Programa: a) vyrų (neriboto amžiaus) vienetas, b) moterų (neriboto amžiaus) vienetas, c) senjorų (50 m. ir vyresnių) vienetas, d) vyrų dvejetas, e) mišrus dvejetas ir f) komandinės varžybos. Komandą sudaro 2 vyrai ir 1 moteris. Dvejetų ir komandos narių amžius neribojamas.

Varžybų pradžia – 10:00 val. ryto. Dalyvių atvykimas ir registracija – nuo 9:00 val. ryto. Atsiradus pakankamai žaidėjų, programa galės būti išplėsta, įtraukiant ir jaunių bei mergaičių (18 m. ir jaunesnių) klases.

Dalyvius (iki gegužės 10 d. imtinai) registruoja varžybų vadovė Bronė Saladžiuvienė. Jos adresas: 3012 West Marquette Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 773-863-8861. Papildomai galima kreiptis į Žilviną Usonį, tel. 708-222-8086.

Visus lietuvius žaidėjus kviečiame dalyvauti. Dalyvių skaičius – neapribotas. Išsamesnes žinias gauna ŠALFASS-gos klubai. Nepriklausomus žaidėjus prašome kreiptis į B. Saladžiuvienę ar Ž. Usonį.

ŠALFASS STALO TENISO KOMITETAS

IEŠKOMA

Grožvyda Serapinaitė
Prašau atsiliiepti šiuo adresu:
S. Jonaitis
48 Denison Ct.
Granville, OH 43023

A. † A

ALEKSANDRUI JOHANSONUI

mirus, liūdesyje pasilikusius velionio šeimos narius: sūnaus HENRIKO ir IRENOS JOHANSONŲ šeimą, dukrų – IRENOS ir EDVARDO RYDELIŲ ir SOFIJOS FOREST šeimas, kitus gimines ir artimuosius giliai užjaučiame

M. ir G. Aukštuoliai
J. Balbatas
V. ir S. Blinstrubai
J. Citulis
Z. Dučmanas
G. Karsokienė
A. Kavaliūnas
A. ir M. Liutkai
S. Pabrinkis
V. Sniečkus

A. † A

ALEKSANDRUI JOHANSONUI

mirus, mūsų BALFO skyriaus valdybos narį HENRIKĄ JOHANSONĄ ir jo šeimą giliai užjaučiame

Klivlendo BALFO skyriaus valdyba

Mylimam Tėveliui

A. † A

ALEKSANDRUI JOHANSONUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą mūsų mielai sėsei IRENAI RYDELIENEI, jos sėsitei SOFIJAI ir broliui HENRIKUI bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems

Klivlendo vyresniųjų skaučių ŽIDINYS

A. † A.

BRONIUI SNARSKIUI

staiga užbaigus šią žemišką kelionę, nuoširdžiai užjaučiame jo mielą žmoną REGINĄ, dukrą LILIJĄ su šeima, sūnų VAIDOTĄ bei kitus gimines

Dr. Jonas ir Izabelė Stankaičiai
Česlovas ir Irena Satkai
Dr. Vytautas ir Aldona Mauručiai

A. † A.

VINCUI NYKŠTĖNUI

iškeliavus Amžinybėn, jo sūnų VILIŲ su žmona ELENA ir visus šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

Dr. Juozas ir Giedra
Gudauskai

Los Angeles

A. † A.

inž. BRONIUI SNARSKIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai REGINAI, dukrai LILEI RAČYLIENEI ir jos šeimai, sūnui VAIDOTUI ir artimiesiems

Aleksandra ir Pranas Razgaičiai
Onutė ir Vacys Rociūnai
Angelė ir Vytautas Staškai
Rita Staškutė
Eufemija ir Balys Steponiai

KLIVLENDO LIETUVIŲ SODYBOS ĮKŪRĖJUI

A. † A.

BRONIUI SNARSKIUI

mirus, jo žmonai REGINAI, dukrai LILEI, sūnui VAIDOTUI bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

LIETUVIŲ SODYBA:
patikėtiniai, gyventojai,
tarnautojai ir administracija

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GEGUŽĖS 11 d. 11:30 v. ryto – Motinos Dienos priešpiečiai, parapijos salėje. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba
- GEGUŽĖS 26 d. 8:30 v. ryto – Memorial day: apeigos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų Karo Veteranų 613-asis postas šv. Jurgio parapijoje
- BIRŽELIO 1 d., sekmadienį, – Ateitininkų Šeimos šventė, Dievo Motinos parapijoje
- BIRŽELIO 15 d. Klivlendo Baltiečių komitetas rengia Tragiškojo birželio minėjimą Latvių parapijos bažnyčioje
- LIEPOS 19 d. 5:00 v.v. – Lietuvių kultūrinių darželių vakaronė Gwinn Estate
- LIEPOS 20 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šv. Jurgio parapijos sodyboje
- SPALIO 4 d. Klivlendo Baltiečių komitetas rengia baltiečių bendravimo vakarą Lietuvių namuose
- SPALIO 18–19 d. – nemokami skiepai nuo gripo. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba
- SPALIO 25 d. "Dainavos" stovyklos 40 metų sukakties koncertas
- LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis
- GRUODŽIO 20, 21 d. – šv. Jurgio parapijos Kalėdinių kepiinių pardavimas
- GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje

"LIETUVOS AIDAS" – Vilniuje leidžiamas patriotinės minties dienraštis geriausiai informuoja apie Lietuvą. Prenumerata oro paštu metams – \$130 pušei metų – \$70 JAV.
Prenumeratą priima: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613

ALTS LOS ANGELES SKYRIAUS VASAROS RENGINIŲ KALENDORIUS

- LIEPOS 6 d. Tautiniuose Namuose – Martyno Mažvydo katekizmo 450 metų sukakties minėjimas
- RUGPJŪČIO 10 d. Tautiniuose Namuose – gegužinė po stogu
- RUGSĖJO 7 d. šv. Kazimiero parapijos salėje – Tautos šventė

**Sveikiname
ZENONĄ OBELENĮ
jubiliejinio gimtadienio
proga**

"Dirva"

PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS

Dar laukiame pensininkų, važiuojančių į Fordo muziejų, Dearborn Mich. Kelsonė – neilga, o muziejus – labai įdomus. Nepraleiskime šios progos!

Klivlendo Lietuvių pensininkų suėjimas bus gegužės 2 d. Prisiminsime Motinos dieną, kuri yra prasminga kiekvienam iš mūsų.

Klubas laukia naujų narių, nes mūsų gretos retėja. Valdyba ir visi nariai reiškia užuojautą a.a. K. Žiedonio ir A. Johansono vaikams ir arti-

miesiems.

Gegužės mėnesį gimusieji: Jonas Adomonis, Aldona Aušrotienė, Agnė Balaišienė, Vincas Balanda, Nora Čecienė, Vincas Čečys, Bronė Ežerskienė, Eufrozina Gausienė, Laima Jucaitienė, Genovaitė Karsokienė, Aldona Miškinienė, Jadvyga Naujokaitienė, Albina Ožinskienė, Juozas Pivoriūnas, Ona Rociūnienė, Frank Rozgaitis, Jonas Švarcas, Vincas Taraška.

Jonas Kazlauskas

V. Bacevičiaus nuotraukoje: "Dirvos" talkininkas Vincas Apanius, pagerbiamas jubiliejinio gimtadienio proga

ŠVENČIŲ AIDAI

Atvelykis šv. Jurgio parapijoje. Vaikams su "Velykų bobute" buvo įdomu ir linksma G. Juškėno nuotr.

Kaziuko mugėje Klivlende. J. Jasaičio nuotraukoje – aktyvūs "Dirvos" bendradarbiai: poetas I. Stankus (kairėje) ir dr. A. L. Čepulis (dešinėje) su klebonu kun. G. Kijausku

**Psychological Health Center and
Alcoholism Treatment Program, Inc.**

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas
Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**

passports • visas • prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

JURGINĖS NAUJIENOS

Gerardas JUŠKĖNAS

Šiomet Šv. Jurgio parapijoje buvo surinkta \$853 aukų Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai. Aną savaitę aukos buvo perduotos vietinei LKRŠ įstaigai. Tos aukos padės Lietuvos dvasiškijai atkurti Bažnyčią.

Verbų savaitgalį Šv. Jurgio parapijoje įvyko Velykinių kepinų pardavimas, kuris sutelkė parapijai \$438. Klebonas kun. J. Bacevičius reiškia padėką parapijietėms, kurios iškepė skanėstus ir kurios plušo prie stalų, juos pardavinėdamos, bei tiems, ku-

rie tuos kepinus išpirko.

Balandžio 6 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapija pakilioje nuotaikoje atšventė Atvelykį. Mielos šeiminkės parengė gausų velykinį stalą. Sulaukėme "Velykų bobutės" ir parapijos atžalyno programos scenoje. Dėkui gausiems svečiams ir gamtai, džiuginusiai mus pavasarišku vėjeliu.

Gegužės 11 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapija švęs Motinos Dieną. Jau platinamos Motinos Dienos Dvasinės Puokštės kortelės. Motinos Dieną Parapijos Taryba surengs priešpiečius motinų garbei. Visus kviečiame į tuos priešpiečius: pamatysite, kaip parapijos virėjai sugeba pavaišinti.

Jau priimamos Mišių aukos 1998 metams. Norinčius pagerbti savo mylimuosius ir pasirinkti Mišių datas, prašome artimiausiu metu kreiptis į kleboną J. Bacevičių.

Ger.J.

JAUNIMO ŠOKIAI

Kada?

- ▶ Šeštadienį, gegužės 3 d.
- ▶ Šeštadienį, birželio 7 d.
- šokiai prasideda 8:00 v.v.

Kur?

- ▶ Lietuvių Namų apatinėje salėje
- 877 East 185th Street, Cleveland

Muzika rūpinasi Rimas Biliūnas Įėjimas: \$5.00

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koptylčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

VERTA APLANKYTI

Gegužės 8 d. 11:00 val. ryto – Jaunųjų kompozitorių kūryba. Nemokamas koncertas. New Music by Young and Emerging Composers. Cleveland Chamber Symphony, Cleveland State Univ. Drinko Recital Hall, 2001 Euclid Ave. Tel. 216 687-9243.

Gegužės 9 d. 9:45 val. ryto – Vilkų dykynės atidarymas Klivlendo zoologijos sode. Cleve MetroParks Zoo: Wolf Wilderness Grand Opening. 3900 Wildlife Way. Tel. 216 661-6500, ext. 238.

Gegužės 9 d. – 100 virėjų pagaminti patiekalai. Rengia Women's Alliance for Recovery Services. Real Men Cook IX. Cleve Convention Center. Tel. 216 575-9120.

Gegužės 10 d. – Nemokamas Klivlendo m. geriamo vandens įrengimų lankymas. Drinking Water Tours. Tel. 216 664-2444, ext. 5676.

Gegužės 10 d. – Šei-

mų mugė. Kalbėtojai, parodos ir šeimų pobūvis. Vienos mylios bėgimas ir eitynės. Kento Valstybinio Universiteto Ashtabula skyriaus sodboje, 3325 W. 13 St. Family -A-Fair. Registracija tel. 216 998-1811, informacija – 216 576-9008.

Gegužės 10 d. 9 val. ryto – 5 km eitynės (Pagalba Šalpos centrams). 5K Walk-a-thon for the Hunger Network (27 hunger sites). Burke Lakefront Airport. Tel. 216 520-0677.

Gegužės 10 d. Kirpėjų Harmonijos 48-tas metinis koncertas. Barbershop Harmony, 48th Annual Show – Mentor Fine Arts Center, 6451 Center (Rt. 615). Tel. 216 257-2971.

Gegužės 10 d., 9:45 val. ryto – Peteliškių šiltnamio atidarymas. The Magic of Butterflies, Grand Opening. Cleve MetroParks Zoo, 3900 Wildlife Way. Tel. 216 661-6500.

(Bus daugiau)

"DIRVAI" AUKOJO:

Baltic American Freedom League, Los Angeles, CA.....\$50
A.Muliolis, Euclid, OH.....50
W.Simanas, Spring Hill, FL...40
Dr.J.Sonta, Akron, OH.....40
J. Budrys, Euclid, OH.....35
K.Černis, W. Bloomfld, MI....35
V.Janulaitis, Oak Lawn, IL....25
J.Tamulionis Etobicoke, Can..25
D.Adomaitis, Oak Lawn, IL...25
A.Mockus, Miami, FL.....20
L.Petronis, Dearborn Hts.....15
K.Jonaitis, Chicago, IL.....15
J. Virpša, Chicago, IL.....15
A.Grushnys, Wichita, AK.....15
R.Dovydaitis, Dalton, PA.....15
K.Kaulinis, Philadelphia.....15
L.Krajauskas, St. Pete., FL....15
A.Aželis, University Hts. OH.15
V.Aukštuolis, Munster IN.....15
B.Gimiuvienė, Allen Pk. MI..15
J.Jurkūnas, Beverly Sh, IN.....10
A.Penkauskas, Wlwk, OH.....10
A.Bacevice, Avon Lake.....10
B.Gasparaitis, Tamarac City..10
J.Kirtiklis, St. Petersburg, FL...7
J.Dūda, So. Boston, MA.....5
A.Aidis, Bethesda, MD.....5
M.Kriščiūnas, Canton T., MI...5
E. Barškėtis, Hinsdale, IL.....5
A.Jankauskas Woodhaven NY.5
V.Klabis, Melbourne FL.....5
V.Mėlinauskas, Cupert., CA5

Visiems aukotojams

nuoširdžiai dėkojame

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1997

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000